

Lapal Hap Pasal si Isa Almasi JURAN BAY SIYULAT UK SI MARKUS

Si Markus itu bayi bata' le' ma waktu kamaitu si Isa Almasi ma dunya. In lahat na bayi mahi' ma दौरا Awrusalam, bo' luma' di sigam iya na bayi mawumu pagtipunan manga mulid si Isa bang sigam nambahayang.

Tagna' si Paul maka si Barnabas pahi' magnasihāt ni manga bangsa 'nsa' Yahudi, si Markus itu bayi me' ma sigam sabab lahasiya' na asal si Barnabas hi'. Suga' 'nsa' iya bayi makatatas me' ma sigam bo' mowe' iya asal ni lahat na. Palabay peen duwantahun minnian, ma song peen di si Paul palanjāl pabing pahi' ni manga lahat bayi pagnasihatan sigam tagna', baya' si Barnabas mo si Markus, suga' 'nsa' baya' si Paul. Jari niya' pagsaggaan sigam duwangan. Si Barnabas iya bayi mo si Markus pahi' ni lahat saddi bo' magnasihāt pasal si Isa mahi'.

Taggōl-taggōl minnihi' me' na si Markus ma si Petros pahi' ni lahat tā. Bang ma aa kasehean si Petros iya poon na hangkan si Markus bayi tabo mangandōl tōōd ma si Panghu' Isa, maka si Petros iya bayi manduan si Markus hangkan iya tau pasal manga hinang makainu-inu bayi tahinang uk si Isa.

Iya juran tasulat uk si Markus itu bayi siyulatan manga aa 'nsa' bangsa Yahudi, iya mahi' marayi' ma दौरا Roma. Bayi siyulat uk na

supaya sigam makatau pasal si Isa maka kawasa na. Jari biya'-ba' uk si Markus manga hinang makainu-inu bayi tahinang uk si Isa Almasi supaya sigam magkahagad in si Isa bannal taga kawasa maka taga kapatut ngampun dusa.

Pagnasihahat si Yahiya Magpapandi

(Matiyu 3.1-12; Lukas 3.1-18; Yahiya 1.19-28)

¹ Iya na itu lapal hap pasal si Isa Almasi Anak Tuhan. ² Tagnaan lapal hap itu bayi tasulat asal uk si Nabi Isaya ma diyōm kitab, iya uk na hi',

“ ‘Tiya' sosohoan ku,' uk Tuhan. ‘Soho' ku iya parahu min kau bo' supaya sakapan na daddōk palabayan nu.’

³ Niya' aa ngalingan ma lahat 'nsa' agōn kalluman ayi-ayi.

Salaitu pangalingan na, uk na, ‘Song na takka Panghu'.

Lanuin bi daddōk palabayan na. Pabōntōlun bi palangnganan na.’ ”

⁴ Manjari itu paluwas si Yahiya pay'an ni lahat 'nsa' agōn kalluman ayi-ayi. Iya na ko' ian hi' bayi mandi manga aa tanda' saksi' in sigam ngalabba na min dusa sigam. Magnasihahat iya ma manga aa may'an, uk na, “Pataikut kaam min dusa bi bo' kaam piyandi, bo' iyampun du dusa bi uk Tuhan.” ⁵ Jari heka aa pahi' ni si Yahiya min kalohahan lahat Yahudiya maka min दौरا Awrusalam. Magpasabannal sigam pasal bayi dusa sigam bo' piyandi sigam uk si Yahiya ma diyōm sapa' Jordan.

⁶ Iya panammek si Yahiya ian bu hayōp unta' bayi hinang kakana' maka dakayo' sabitan kuwit sapi' pakambot ma hawakan na. Iya kiyakan na manga ampan maka gula' buwani. ⁷ Nganasihat isab iya, uk na, “Niya' paitu damuwi min aku aa kawasa bidda' min aku. Minsan ingkōt tawumpa' na, 'nsa' aku tiyōp pareyo' ngahubaran iya. ⁸ Aku itu, bohe' sadja iya pamandi ku ma kaam. Suga' iya ian, saddi bohan pamandi na ma kaam, hati na in iya masangōn du Nyawa Sutsi ni diyōm baran bi.”

Pamandi ma si Isa
(Matiyu 3.13-17; Lukas 3.21-22)

⁹ Jari itu, ma waktu hi', takka si Isa bayi min Nasaret, dakayo' kalumaan mahi' ma lahat Jalil. Piyandi iya uk si Yahiya ma diyōm sapa' Jordan hi'. ¹⁰ Makariyata' peen iya min diyōm bohe' sapa' magtuwi tanda' na paukab langit maka Nyawa Tuhan pareyo' tudju ni iya magpabaran sali' dagbōs assang. ¹¹ Niya' isab suwara halling min diyōm sulga'. Uk na, “Kau iya anak ku kalasahan ku, landu' kau makasulut atay ku.”

Kapanulay ma si Isa
(Matiyu 4.1-11; Lukas 4.1-13)

¹² Jari pipahi' magtuwi si Isa uk Nyawa Tuhan ni lahat de 'nsa' agōn kalluman ayi-ayi. ¹³ 'Mpatpu' 'llaw 'mpatpu' bahangi iya kamahi' na, siyasat na peen uk nakura' sayitan, kalu iya tabo magdusa. Iya sehe' na may'an manga hayōp tawun, maka niya' manga malaikat ngipat iya.

*Si Isa noho' 'mpat aa magmulid ma iya
(Matiyu 4.12-22; Lukas 4.14-15; 5.1-11)*

¹⁴ Na, ubus peen si Yahiya bayi tajil, pahi' si Isa ni lahat Jalil magnasihhat pasal lapal hap min Tuhan. ¹⁵ “Taabut na waktu bayi pigpalatun,” uk na. “Sikōt na waktu pagparinta Tuhan ma itu ma manusiya'. Tayikutin bi na dusa bi maka kahagarun bi na lapal hap itu.”

¹⁶ Manjari itu, pasalta' peen si Isa mangngan ma bihing danaw Jalil, niya' tanda' na duwangan lalla magdanakan, si Simun maka si Andariyas. Ian sigam ngahug pōkōt ma danaw hi' sabab magdaraying asal sigam. ¹⁷ Uk si Isa ma sigam, “Paitu kaam me' ma aku. Bayi kaam asal magkallo' daying suga' bang aku iya pamean bi, panduan ta kaam magkallo' pagkahi bi manusiya' me' ma aku.” ¹⁸ Na, take peen halling si Isa uk duwangan ian, magtuwi libbahan uk sigam pōkōt sigam bo' me' na sigam ma si Isa.

¹⁹ Jari makalawak-lawak peen si Isa min-nihi' niya' isab tanda' na duwangan lalla magdanakan, si Ya'kub maka si Yahiya, anak si Sibidi. Ian sigam ma diyata' bayanan sigam magpaayad pōkōt. ²⁰ Langanan magtuwi sigam uk si Isa, jari libbahan 'mma' sigam may'an ma diyata' bayanan hi', iya maka manga tindōg na giyadjihan. Bo' me' na sigam ma si Isa.

*Tiyagnaan uk si Isa hinang na ma lahat Jalil
(Lukas 4.31-37)*

²¹ Takka di si Isa pahi' ni दौरा Kapirnaum. Jari taabut peen 'llaw Sabtu', 'llaw mulliya ma bangsa Yahudi, pasōd si Isa ni diyōm langgal

may'an manduan manga aa. ²² Inu-inu manga aa makake may'an ma pamandu' na sabab tā pagbidnaan na maka pamandu' manga guru ma sara' agama. Si Isa iya taga kawasa asal bang mandu'.

²³ Manjari itu niya' lalla pasōd ni diyōm langgal ian, aa bayi siyōd uk sayitan. Ngōlang iya pakōsōg, uk na, ²⁴ “O Isa min Nasaret! Ayi kamaksuran nu paitu? Paitu kau baha' makaat kami? Katauhan ku du bang sayi kau. Kau iya dakayo'-kayo' sutsi iya paitu min Tuhan!”

²⁵ Suga' liyāng sayitan ian uk si Isa, uk na, “Parōhōng kau! Paluwas kau min aa iyu!”

²⁶ Jari pipaspad aa ian uk sayitan bo' ngōlang iya pakōsōg bo' iyampa paluwas min baran na.

²⁷ Inu-inu manga aa kamemon bayi may'an iya poon sigam magtiyawan di sigam. Uk tiyaw sigam, “Ayi baha' itu? Pandu' bahu marayi'. Aa itu taga kawasa magpanohoan minsan ma manga sayitan bo' bine' uk sigam panohoan na!”

²⁸ Manjari pasaplag magtuwi kabantugan si Isa ni kalohahan lahat Jalil hi'.

*Heka aa kaulian uk si Isa
(Matiyu 8.14-17; Lukas 4.38-41)*

²⁹ Puwas hi' paluwas di si Isa min langgal bo' magtuwi iya pahi' ni luma' di si Simun maka si Andariyas. Parōngan isab ma iya si Ya'kub maka si Yahiya. ³⁰ Na, matoa si Simun ma danda hi' pabahak sabab hinglaw iya. Jari kabaan peen si Isa pasal saki na, ³¹ bo' pay'an iya ni tōngōd pabahakan na. Intanan uk si Isa tangan danda hi', tiyabang piyunduk. Manjari kaulian bayi

hinglaw na bo' magbohat iya ngalabōt ma di si Isa.

³² Taabut peen saddōp 'llaw, biyo uk manga aa tudju ni si Isa sasuku magsakihan atawa siyōd uk sayitan. ³³ Magkatipunan ma luwasan luma' hi' manga aa min दौरा ian kamemon. ³⁴ Heka aa bayi kaulian uk si Isa iya kaginisan saki sigam, maka heka isab manga sayitan bayi piluwas uk na. 'Nsa' bayi pasaran na halling-halling manga sayitan ian sabab katauhan si Isa uk sigam bang sayi iya.

*Magnasihat si Isa ma lahat Jalil
(Lukas 4.42-44)*

³⁵ Pagsawung na, ma 'nsa' le' minsan pote' sōbangan, papunduk si Isa bo' pakallo' min luma'. Paluwas iya min diyōm दौरा pahi' ni jadjahan 'nsa' niya' aa na, bo' iya nambahayang mahi'. ³⁶ Na, pagka iya 'nsa' mahi' ma luma', peha iya uk di si Simun. ³⁷ Jari tatawwa' peen iya uk sigam, halling sigam ma iya, “Ian manga aa kamemon meha kau.”

³⁸ Nambung si Isa, uk na, “Sung kitabi palanjaj ni kalumaan kasehean ma jadjahan itu hi'. Subay aku magnasihat isab mahi' sabab iya na hi' poon na hangkan aku paitu ni dunya.” ³⁹ Jari liyatag uk si Isa kalohahan lahat Jalil ian. Magnasihat iya ma diyōm kalanggalan sigam maka piluwas uk na manga sayitan min baran manga aa.

*Aa ipul kaulian uk si Isa
(Matiyu 8.1-4; Lukas 5.12-16)*

⁴⁰ Manjari niya' aa ipul pahi' ni si Isa. Pasujud iya ma tōngōd si Isa, maka uk na nganjungjung, uk na, “Bang kau baya' kaulian nu du aku.”

⁴¹ Takkahan ase' si Isa ma aa ian bo' piabut uk na tangan na ni iya. “Baya' sadja aku,” uk na. “Kaulian du kau.” ⁴² Saruun-duun du pakallo' ipul na. Kaulian na iya. ⁴³ Magtuwi iya pibaid mowe' uk si Isa maka iyamay-amayan isab uk na. ⁴⁴ Uk si Isa ma iya, “Daa kau ma'-ma' ni sayi-sayi iya bayi tahinang ku itu ma kau. Suga' pahi' kau magtuwi ni imam bo' palilingun baran nu ni iya. Puwas hi' ungsurin isab pagkulban ni Tuhan sali' bayi pamandu' uk si Musa, tanda' saksi' ni kahekahan aa in kau hi' lanu' na min saki nu.”

⁴⁵ Suga' aa ian paluwas minnihi' maka uk na ma'-ma' tōōd pasal ipul na bayi kaulian. Pasaplag lapal na, hangkan si Isa 'nsa' na makapaluwas ma diyōm दौर. May'an sadja iya ma jadjahan kulang aa na. Suga' pahi' na peen ni iya manga aa min kalahat-lahatan.

2

Aa matay baran na kaulian uk si Isa (Matiyu 9.1-8; Lukas 5.17-26)

¹ Palabay peen pila-pila 'llaw, pabing si Isa pahi' ni दौर Kapirnaum bo' kihakahan uk manga aa in iya may'an na ma luma'.

² Jari landu' heka aa magtipun pay'an ni luma' pabōtangan si Isa iya hangkan 'nsa' niya' palabayan aa minsan ma luwasan ma bo' lawang. Pasalta' peen si Isa nganasihat lapal min Tuhan ma sigam, ³ niya' pay'an ni iya 'mpat aa magtanggung aa matay baran na. ⁴ Suga' 'nsa'

sigam makasikōt ni si Isa sabab heka aa ian iya hangkan sigam bayi ngalangkat atōp tōngōd min diyata' kok si Isa. Tahinang peen pasōran uk sigam, pitonton aa matay baran na ian pabahak le' ma diyata' pabahakan na. ⁵ Makatau peen si Isa in aa mananggung ian mangandōl du ma iya, halling na ni aa matay baran na, "Oto', iyampun na dusa nu."

⁶ Na, niya' magtingkoan may'an manga guru ma sara' agama. Mikil-mikil sigam pasal bayi halling si Isa hi'. ⁷ "Oy!" uk sigam. "Angay aa itu! Halling iya pangkal ni Tuhan magbissala salaihi'. 'Nsa' niya' makapag-ampun dusa, duwal Tuhan dakayo'-kayo!"

⁸ Katauhan magtuwi uk si Isa bang ayi iya pikil uk sigam bo' uk na ma sigam, "Angay kaam magtiyaw-tiyaw salaiyu ma diyōm pikilan bi! ⁹ Kumpasun bi bang ingga luhay: upamahun uk ku ma aa, 'Iyampun na dusa nu', atawa bang uk ku, 'Papunduk kau, bohun pabahakan nu bo' kau mangngan na'?' ¹⁰ Na, buwanan ta kaam tanda' palsaksian bo' katauhan bi in aku, Anak Manusiya', taga kapatut du ngampun dusa ma diyōm dunya itu." Jari halling si Isa ni aa matay baran na hi', uk na, ¹¹ "Iya na itu halling ku ma kau: papunduk na kau. Bohun pabahakan nu iyu bo' kau mowe'."

¹² Jari nangge aa ian maka biyo uk na magtuwi pabahakan na. Paluwas iya minnihi' ma panganda' manga aa ian kamemon. Landu' sigam inu-inu kamemon, bo' siyanglitan Tuhan uk sigam. Uk sigam, "Iyamboho' kitabi makanda' buttihi'."

*Pangalingan si Isa ma si Libi
(Matiyu 9.9-13; Lukas 5.27-32)*

¹³ Jari itu pahi' na isab si Isa pabing ni bihing danaw Jalil. Patipun pahi' ni iya manga aa heka bo' panduan na sigam. ¹⁴ Pasalta' peen iya mangngan min bihing danaw, tanda' na si Libi anak si Alpa ningko' ma diyōm upis na, iya pagbayaran sukay parinta. Uk si Isa ma iya, "Paitu na kau me' ma aku." Nangge magtuwi si Libi bo' me' ma si Isa.

¹⁵ Pasōng-sōng, pagka si Isa mangan na ma luma' si Libi, heka manga aa magkallo' sukay parinta maka manga aa baldusa kasehean, ian sigam magsawu ni iya maka manga mulid na. Heka asal sigam bayi me' parōngan ma iya.

¹⁶ Jari itu niya' may'an manga Parisi, guru ma sara' agama Yahudi. Pag'nda' sigam itu ma si Isa dangkakanan maka manga aa baldusa maka manga aa magkallo' sukay parinta, halling sigam ni manga mulid si Isa, uk na "Angay si Isa palamud magsawu maka aa dusahan iyu?"

¹⁷ Take uk si Isa iya paniyaw manga guru ian bo' uk na ma sigam, "Bang aa kowe' 'nsa' magdokter. Iya magdokter bang aa taga saki. 'Nsa' kau aa hap iya maksud ku paitu ni dunya, suga' iya pamaitu ku aa taga dusa bo' supaya sigam me' ma aku."

*Pasal pagpuwasa
(Matiyu 9.14-15; Lukas 5.33-35)*

¹⁸ Ma dakayo' 'llaw, pasalta' peen magpuwasa manga mulid si Yahiya maka manga aa Parisi muwasa, niya' aa pahi' ni si Isa tiyaw iya.

Uk sigam, “Magpuwasa manga mulid si Yahiya Magpapandi maka manga mulid Parisi, suga' mulid nu 'nsa' magpuwasa? Angay baha?”

¹⁹ Nambung si Isa magparalilan. In mulid na piralil ni aa maglurukan ma pagkawinan bo' uk na, “Magpuwasa baha' manga luruk samantala' may'an le' pangantin lalla ma tōngōd sigam? Tantu 'nsa'. 'Nsa' sigam magpuwasa sataggōl ma sigam pangantin lalla. ²⁰ Suga' ma 'llaw siyong, bang taabut 'llaw pamakalloan pangantin lalla min sigam, iya na hi' waktu pagpuwasa sigam.”

*Pamandu' tagna' maka pamandu' si Isa
(Matiyu 9.16-17; Lukas 5.36-39)*

²¹ Maralil le' si Isa pasal pamandu' tagna' maka pamandu' na, uk na, “'Nsa' niya' aa nupak kakana' bahu, 'nsa' bayi diyakdakan, ni badju' daan. Bang ganta' salaihi' hinang na pakinkin du tupak bahu bo' gese' min badju' daan hi'. Jari pamehe gam peen gese' na.” ²² Piralil isab pamandu' na ni inuman bahu bayi hinang, uk na, “'Nsa' niya' aa ngalōōn inuman bahu bayi hinang, masi-masi mukal, ni diyōm pangalōōnan daan. Bang ganta' salaihi' hinang na tantu bustak pangalōōnan uk inuman hi'. Tiyumpahan inuman bo' magkaat bayi pangalōōnan hi'. Suga' in inuman bahu bayi hinang subay liyōōn ni pangalōōnan bahu.”

*Pandu' si Isa pasal 'llaw paghali
(Matiyu 12.1-8; Lukas 6.1-5)*

²³ Ma dakayo' 'llaw Sabtu', 'llaw paghali ni Tuhan bang ma agama Yahudi, ian di si Isa mangngan labay min tangnga' huma

pananōman tirigu. Jari itu, pasalta' peen sigam maglangngan, niya' buwa' piyusu' uk manga mulid hi'. ²⁴ Halling manga Parisi ni si Isa, uk sigam, “Ndaun ba manga mulid nu iyu! Talanggal uk sigam sara' agama kitabi maghinang salaiyu ma 'llaw Sabtu!”

²⁵⁻²⁶ Nambung si Isa, uk na, “Angay, 'nsa' bayi tabassa bi baha' bang ayi bayi tahinang uk si Daud ma masa si Abiyata bayi imam nakura'? Bayi giyōtas si Daud maka manga aa na pagka 'nsa' niya' ayi-ayi sigam. Jari si Daud bayi pasōd ni diyōm langgal pangaharapan Tuhan hi' bo' takakan na manga tinapay, iya pibōtang may'an pangungsud ni Tuhan. Na, bang ma agama kitabi, manga kaimaman du wajib mangan tinapay bayi iyungsuran ian, suga' kiyakan uk si Daud maka bayi pamuwan na isab ma manga sehe' na pagkakan sigam. Suga' 'nsa' iya bayi makarusa maghinang salaihi'. ²⁷ In 'llaw paghali itu,” uk si Isa ma manga Parisi ian, “bayi hinang uk Tuhan panabang ma manusiya'. 'Nsa' ma sabab 'llaw paghali subay pig-addatan iya hangkan manusiya' itu pipanjari. ²⁸ Aku itu, anak Manusiya', taga kapatut magbaya' bang ayi manjari hinang ma 'llaw paghali ni Tuhan.”

3

*Aa komay tangan na kaulian uk si Isa
(Matiyu 12.9-14; Lukas 6.6-11)*

¹ Manjari pabayik si Isa pasōd ni diyōm langgal. Niya' may'an aa komay dambiya' tangan na. ² Niya' isab manga Parisi may'an meha

pagsababan panuntut sigam ma si Isa, hangkan iya jiyagahan uk sigam bang kalu makowe' saki aa hi' ma 'llaw paghali. ³ Jari halling si Isa ni aa komay dambiya' tangan na, uk na, “Paitu kau nangge ma tangngaan itu.” ⁴ Puwas hi' tīyaw uk si Isa manga aa hi', uk na, “Ayi iya patut hinang ma 'llaw paghali? Hinang makahap atawa hinang makalaat? Makallum aa atawa mapatay?”

Suga' 'nsa' niya' panambung sigam. ⁵ Piyatong sigam dangan maka dangan uk si Isa. Ngandugal iya maka susa sabab tuwas atay sigam 'nsa' lasa ma aa. Jari halling na ma aa komay tangan na hi', “Pahannatun tangan nu iyu.” Na, pihannat uk na manjari kaulian na. ⁶ Paluwas magtuwi manga Parisi min langgal hi' bo' parayi'-dayi' sigam mag-isun maka manga bean si Sultan Herod bang salaingga uk sigam mapatay ma si Isa.

Bantug na òn si Isa

⁷ Manjari itu magpakallo' na si Isa maka manga mulid na tudju ni bihing danaw. Landu' heka aa bayi paturul ma iya. 'Nsa' min lahat Jalil sadja suga' min lahat Yahudiya isab ⁸ maka min दौरا Awrusalam. Niya' isab aa min lahat Idumiya maka min dambiya' sapa' Jordan, maka min lahat ma jadjahan दौरا Tira maka Sidun. Manga aa heka itu pay'an ni si Isa sabab take na uk sigam pasal manga hinang bayi tahinang na. ⁹ Jari siyoho' uk si Isa manga mulid na ngalabbōs bayanan pariyataan na bo' supaya iya 'nsa' tasigpit uk manga aa ian sabab heka

kalandu'. ¹⁰ Sabab heka aa bayi kaulian uk na, hangkan sasuku taga saki magtuyu' pasikōt na peen bo' supaya paabut tangan sigam ni iya. ¹¹ Pag'nda' isab manga aa siyōd uk sayitan ma iya, magtuwi pahantak sigam ma dahuhan na maka uk sigam ngōlang. Uk sigam, "Kau iyu Anak Tuhan!"

¹² Suga' liyāng manga sayitan uk si Isa, daa siyoho' ma' ni sayi-sayi bang sayi iya.

Si Isa mene' manga mulid na sangpu' ka duwa (Matiyu 10.1-4; Lukas 6.12-16)

¹³ Manjari itu nukad si Isa pahi' ni lorosan bud. Linganan uk na pay'an ni iya manga aa kabayaan na hinang na sehe' na bo' nukad sigam pahi' ni iya. ¹⁴ Jari pene' uk na sangpu' ka duwa aa bo' iyōnan uk na sigam aa kawakilan na. Uk na ma sigam, "Kaam iyu bayi pene' ku nehean aku. Soho' ta du kaam mangngan isab magnasihat lapal Tuhan. ¹⁵ Piniyaan du kaam kawasa pamakalloan manga sayitan min diyōm baran aa."

¹⁶ Iya na itu ōn aa sangpu' ka duwa bayi tapene' ian uk si Isa: si Simun, iya bayi ōnan na isab si Petros, ¹⁷ bo' si Ya'kub maka si Yahiya, manga anak si Sibidi. Diyanglay duwangan itu uk si Isa "Bowanerges", hati na aa sali' dalil laggōn. ¹⁸ Pasunu' si Andariyas maka si Pilip, si Bartolome maka si Matiyu, si Tomas maka si Ya'kub anak si Alpa. Pasunu' isab si Taddiyu, bo' si Simun aa pangangatu. ¹⁹ Katapusan si Judas Iskariyut iya nukbal si Isa ni manga banta na ma waktu damuwi minnihi'.

*Si Isa maka si Belsebul
(Matiyu 12.22-32; Lukas 11.14-23; 12.10)*

²⁰ Na, puwas hi', pabing di si Isa ni luma'. Suga' heka aa patipun pabing pay'an, iya poon di si Isa ian 'nsa' makahawulaya minsan mangan. ²¹ Jari itu, pagka take uk manga maas-danakan si Isa pasal itu hi', pahi' sigam ngallo' iya. Sabab na pihalling-halling si Isa uk manga aa in pikilan na sagōt.

²² Niya' isab manga guru ma sara' agama bayi palud pay'an min Awrusalam. Ngupama sigam, uk na, "Si Isa itu siyōd uk Belsebul iya pagnakuraan manga sayitan, hangkan iya makapakallo' manga sayitan min diyōm baran aa."

²³ Jari linganan manga aa ian uk si Isa, siyoho' pay'an ni iya, bo' magdalilan iya ma sigam, uk na, "Na, salaingga uk sayitan maluwasan sayitan? 'Nsa' makajari! ²⁴ Bang sawupama niya' pagsultanan bahagi' duwa manga aa na bo' magbono' sali'-sali', 'nsa' natas pagsultanan hi'. ²⁵ Damikkiyan na bang niya' aa magdaōkōm bahagi' duwa bo' magsaggaan di sigam, magkawukanat sadja sigam. ²⁶ Hangkan na, bang nakura' sayitan magsagga' maka manga be'-bean na sayitan bo' bahagi' sigam duwa, 'nsa' du natas pagnakura' na. Lakkas du iya patōbtōb.

²⁷ "Nakura' sayitan itu sali' dalil aa gaōs taga luma'. Luma' na 'nsa' tasōd, ayi-ayi na 'nsa' kalangpasan, duwal bang aa gaōsan ian ingkōtan dahu bo' iyampa kalangpasan diyōm luma' na.

²⁸ “Bannal iya pama' ku itu ma kaam,” uk si Isa. “Iyampun du uk Tuhan kamemon dusa manusiya' sampay halling sigam pangkal tudju ni Tuhan. ²⁹ Suga' bang Nyawa Sutsi iya pihallingan pangkal uk aa, 'nsa' tōōd niya' kaampunan aa ian sabab ngakkōt dusa na ma iya saumul-umul.” ³⁰ Hangkan salaihi' halling si Isa sabab niya' halling-halling in iya siyōd uk sayitan.

*Ina' si Isa maka manga danakan na lalla
(Matiyu 12.46-50; Lukas 8.19-21)*

³¹ Jari itu takka pay'an ina' si Isa maka manga danakan na lalla. Ngagad sigam ma luwasan luma' hi' bo' mabo sigam lapal ni si Isa subay paluwas. ³² Na, heka aa magtingkoan ma katilibut si Isa. Uk sigam ma si Isa, “Tuwan, ian na ina' nu maka manga danakan nu ma luwasan. Meha kau kono'.”

³³ Nambung si Isa, uk na, “Sayi baha' kinaan ku maka sayi manga danakan ku?” ³⁴ Nganda' iya ma manga aa magtingkoan ma katilibut na bo' uk na, “Iya na ko' itu kinaan ku maka dawuranakan ku. ³⁵ Sabab sayi-sayi ngahinang kabayaan Tuhan, iya na ko' ian manga danakan ku lalla-danda maka kinaan ku.”

4

*Paralilan pasal aa nabōran bigi
(Matiyu 13.1-9; Lukas 8.4-8)*

¹ Pabayik na isab si Isa mandu' ma bihing danaw Jalil. Heka aa bayi patipun may'an ni tōngōd na, heka kalandu', hangkan iya pariyata'

ningko' ma bayanan bayi palayo asal may'an. Ian isab katipunan aa ma bihing parian. ² Jari heka pamandu' uk si Isa ma manga aa ian, pandu' pamaralilan. Salaitu pamandu' na, uk na,

³ “Pake kaam. Niya' ian dakayo' aa pahi' ni huma na nabōran bigi. ⁴ Pagsabōd na itu, niya' bigi kasehean pakpak ni bihing daddōk. Sakali pay'an manga manuk-manuk nōtōk iya. ⁵ Niya' isab bigi kasehean pakpak ni kabatuhan datti' tana' na. Bigi ian hi' lakkas patomo' sabab 'nsa' lōm tana' na. ⁶ Suga' pasilak peen 'llaw, magtuwi lus ugbus na ian sampay lanōs sabab 'nsa' lōm gamut na. ⁷ Niya' du isab bigi pakpak ni tangnga' sōmpōt itingan. Makasubud peen sōmpōt ian, magtuwi kasimbōlan tiyanōm. Jari 'nsa' magbuwa'. ⁸ Na, iya bigi kasehean hi' pakpak ni tana' hap. Manjari manga bigi itu hi' patomo' maka pasuwig bo' magbuwa' du hap. Niya' batang kasehean muwan buwa' sarang-sarang, niya' kasehean muwan buwa' heka, maka niya' isab kasehean muwan buwa' kalandu' tōōd heka na. ⁹ Na,” uk si Isa, “sasuku kaam makake, asipun bi tōōd.”

*Iya poon na hangkan maralil si Isa
(Matiyu 13.10-17; Lukas 8.9-10)*

¹⁰ Manjari itu, magpakalloan peen katipunan aa hi', patōngōd ni si Isa manga mulid na sangpu' ka duwa maka manga aa kasehean bayi may'an. Tiyaw iya uk sigam pasal kissa bayi pamaralil na ma sigam hi', bang ayi hati na. ¹¹ Nambung si Isa, uk na, “Kaam iyu kabuwanan pangatau bo' supaya tahati bi pasal kapagparinta Tuhan

ma manga aa na, iya 'nsa' patau na ni manusiya' kasehean. Suga' manga aa kasehean, iya ma luwasan, subay kissahan manga kissa pamaralilan, ¹² supaya sigam pisali' ni bayi tasulat ma diyōm kitab, iya uk na,
 'Nganda' du sigam suga' 'nsa' sigam kanda'.
 Pake du sigam suga' 'nsa' sigam makahati.
 Bang bayi 'nsa' salaihi' bayi du sigam makanda' maka makahati,
 Bo' bayi du sigam pabayik magtaat ni Tuhan bo' iyampun uk na dusa sigam.' "

*Pihati uk si Isa pasal aa nabōran bigi
 (Matiyu 13.18-23; Lukas 8.11-15)*

¹³ "Na," uk si Isa ma sigam, "'nsa' tahati bi baha' bayi pamaralil ku hi' ma kaam? Bang hi' 'nsa' tahati bi salaingga uk bi makahati ma pamaralilan kamemon iya pamandu' ku. ¹⁴ Iya aa magsabōd bigi hi'," uk si Isa, "bang hiyati, iya na aa magnasihat palman Tuhan ma manusiya'. ¹⁵ Maka manga aa kasehean sali' dalil daddōk bayi kapakpakan bigi ian. Pagtake peen sigam ma palman Tuhan magtuwi pay'an nakura' sayitan ngandagtu' palman Tuhan iya bayi tiyanōm ma diyōm atay sigam. ¹⁶ Manga aa kasehean sali' dalil tana' kabatuhan bayi kapakpakan bigi ian. Pagtake sigam ma palman Tuhan, magtuwi tayima' uk sigam maka kiyōgan sigam. ¹⁷ Suga' palman Tuhan itu 'nsa' bayi nganggamut palōm ma diyōm atay sigam, hangkan pag-iman sigam 'nsa' natas taggōl. Taabut peen sigam takkahan susa atawa liyaat uk pagkahi sigam ma sabab pame' sigam ma palman Tuhan, magtuwi sigam

ngalabba min pag-iman sigam. ¹⁸ Manga aa kasehean isab sali' dalil tana' bayi katomoan sōmpōt itingan. Take uk sigam palman Tuhan, ¹⁹ suga' limbit pikilan sigam uk kahalan diyōm dunya itu. Iya na peen halgaan ma sigam pangalta' sigam maka ayi-ayi kinapsuhan uk sigam. Jari palman Tuhan 'nsa' magbuwa' ma diyōm atay sigam, sali' dalil tiyanōm bang kasimbōlan uk sōmpōt. ²⁰ Suga' manga aa kasehean sali' dalil tana' hap. Take uk sigam palman Tuhan bo' tayima' uk sigam. Jari magbuwa' du palman Tuhan ma diyōm atay sigam, sali' dalil tiyanōm. Kasehean muwan buwa' sarang-sarang heka na, kasehean buwa' heka, maka kasehean isab muwan buwa' landu' tōōd heka na.”

*Pasal palitaan tiyambunan
(Lukas 8.16-18)*

²¹ Halling isab si Isa ma sigam, uk na, “Niya' baha' magpalitaan bo' liyōkōban uk na maka undam atawa pabōtang na ma deyo' kantil? Tantu 'nsa'. Subay pabōtang na ma diyata' papagan na. ²² Bang itu diyalil,” uk na, “ayi-ayi kamemon tapukan ma buttihi' piluwas du ma sosongun, maka ayi-ayi 'nsa' tahati ma buttihi' tahati du ma waktu siyong. ²³ Sasuku kaam makake, asipun bi tōōd.”

²⁴ Uk si Isa isab ma sigam, “Isbatun bi pahap-hap ayi-ayi take bi sabab bang hap pangisbat bi hap isab palsukuan iya piniyaan kaam, maka kinnōpan le' ma kaam. ²⁵ Hati na itu bang aa

niya' tatau na kinnōpan le' tau na. Suga' sayi-sayi 'nsa' makahati bo' peen pangannal na niya' panghati na datti', kiyulangan du min iya."

Paralilan pasal bigi pasuwig

²⁶ Mandu' le' si Isa, uk na, "Salaitu isab pagparinta Tuhan ma manusiya': iya dalil na sali' bigi siyabōran uk aa ma tana' na. ²⁷ Ubus peen uk na nabōd, tuwi iya ma waktu sangōm bo' bati' bang 'llaw maghinang hinang na kasehean. Jari bigi bayi sabōran na patomo' maka pasuwigan di na, suga' 'nsa' kitauhan uk aa ian bang salaingga kasuwig na. ²⁸ Patomo' asal bigi pagka ma diyōm tana' na, bo' pasong muwan buwa'. Tagna' pauplut, bo' magsuring du bo' magbuwa' tiguma'. ²⁹ Pagtahak peen buwa' itu, magtuwi siyoho' piyusu' uk aa dapu tana' sabab taabut na waktu na."

*Paralilan pasal bigi landu' nahut
(Matiyu 13.31-34; Lukas 13.18-19)*

³⁰ Mandu' le' si Isa, uk na, "Ayi pamasalian kitabi pagparinta Tuhan ma manusiya'? Bang uk dalil ta, ayi pamaralilan kitabi? ³¹ Iya pagparinta Tuhan ma manusiya'," uk si Isa, "sali' dalil dakayo' bigi diki'-diki'. Tagna' tiyanōm bigi itu ma diyōm tana' nahut asal min bigi kamemon ma diyōm dunya. ³² Suga' pagtanōm peen tomo' du bo' palabi mehe na min tiyanōm kamemon. Paaslag manga senga na, hangkan makajari manga manuk-manuk ngahinang pugaran may'an ma sindungan na."

³³ Heka manga paralilan salaihi' bayi pagguna uk si Isa pagnasihāt na ma manga aa, ingga-ingga iya takannal uk sigam. ³⁴ 'Nsa' iya missala ma manga aa kasehean bang 'nsa' paralilan iya pamissala na. Suga' bang iya sadja maka manga mulid na, pihati uk na bissala na kamemon ma sigam.

*Mag-agi si Isa ma baliyu maka goyak
(Matiyu 8.23-27; Lukas 8.22-25)*

³⁵ Manjari itu ma 'llaw ian hi', bo' song kohap na, halling si Isa ma manga mulid na. “Sung kitabi,” uk na, “pauntas ni dambiya' danaw hi'.” ³⁶ Imbanan uk na kahekahan aa ian bo' pariyata' manga mulid ian ni bayanan iya asal paningkoan si Isa. Jari biyo iya uk sigam. Niya' isab manga bayanan kasehean paabay ma sigam. ³⁷ Sakali itu niya' hunus parugpak ni danaw ian. Song na sigam buhaw sabab liyasay uk goyak. ³⁸ Bo' si Isa iya ian ma buwi', tuwi maka uan na. Na, biyati' iya uk manga mulid na. “Tuwan Guru,” uk sigam, “'nsa' kau susa baha'? Tiya' kitabi song lembo!”

³⁹ Jari papunduk si Isa bo' iyampa soho' na baliyu maka goyak ian parōhōng. “Sarang na,” uk na ma danaw. “Pataddo' kau!” Magtuwi parōhōng baliyu maka taddo' na danaw ian tōōd. ⁴⁰ Uk na isab ma manga mulid na, “Angay kaam tiyāw? 'Nsa' le' kaam mangandōl baha' ma aku?”

⁴¹ Suga' bidda' sigam takkahan tāw, hangkan sigam magtiyaw-tiyaw di sigam, uk na hi', “Sayi

baha' aa itu? Minsan baliyu maka goyak me' du ma panohoan na!”

5

*Aa siyōd uk sayitan tapaluwas uk si Isa
(Matiyu 8.28-34; Lukas 8.26-39)*

¹ Manjari itu parunggu' di si Isa ni dambiya' danaw Jalil, ni lahat manga aa Gerasa. ² Pagduwai peen si Isa ni bihingan niya' pasampang ni iya dangan aa bayi paluwas min diyōm kakubulan may'an, aa siyōd uk sayitan. ³ Pabōtang asal aa itu ma diyōm kakubulan. 'Nsa' iya kaingkōtan uk aa minsan ekang-ekang basi' iya pangingkōt ma iya. ⁴ Min heka iya bayi ingkōtan ma nayi'-tangan na suga' bakkat sadja uk na manga ekang-ekang ma tangan na. Iyōkat isab uk na ingkōt nayi' na bo' 'nsa' niya' makahawiran iya sabab kōsōg na. ⁵ Iya sadja hinang na 'llaw-sangōm magpahi'-paitu ma diyōm kakubulan maka ma kabūd-būran. Ngōlang na peen iya pakōsōg sampay ngages di na maka batu.

⁶ Na, pag'nda' aa itu ma si Isa min katahan le', paragan iya bo' pasujud ma dahuhan na. ⁷ Kōsōg pangalingan na ma si Isa, uk na, “O Isa, Anak Tuhan Mahatinggi! Ayi lamud nu ma aku? Pasapa ta kau ma ōn Tuhan: daa aku binsanaun.” ⁸ Hangkan salaihi' junjung na sabab panohoan si Isa ma sayitan hi', iya uk na, “Pakallo' kau min diyōm baran aa iyu, sayitan!”

⁹ Tiyaw iya uk si Isa, uk na, “Sayi ōn nu?”

Uk sambung na, “Ōn ku si Laksaan sabab kami itu asal heka.” ¹⁰ Bo' ngamu'-ngamu' na peen manga sayitan ian ma si Isa bang peen 'nsa' pipakallo' min lahat ian hi'.

¹¹ Jari niya' baanan koret magkakan may'an ma luran bud, landu' heka. ¹² Sakali ngamu'-ngamu' manga sayitan ma si Isa, uk na hi', “So-houn kami pahi' ni manga koret ian bo' pasōrun kami ni diyōm baran sigam.” ¹³ Na, pibaid uk si Isa manga sayitan ian bo' paluwas sigam min baran aa bo' iyampa pasōd ni diyōm baran manga koret. Magtuwi maglompatan paragan manga baanan koret ian min pampang tudju ni diyōm danaw bo' iyampa lembo kamemon. Manga koret maglembohan ian niya' kulang-labi duwangibu heka na.

¹⁴ Pag'nda' itu uk manga aa bayi ngipat koret ian, paragan sigam pahi' ni दौरa maka ni kalumaan manga aa maghuma ma'-ma' ma manga aa mahi'. Jari pahi' manga aa minnihi' bo' tanda' uk sigam bang ayi bayi tahinang ian. ¹⁵ Pagtakka sigam ni tōngōd si Isa, tanda' uk sigam aa bayi siyōd uk sayitan laksaan hi'. Ian iya ningko'. Magsammek na iya maka hap na akkal-pikilan na. Jari tiyāw na sigam. ¹⁶ Biya'-baan isab sigam uk manga aa bayi makanda' pasal bayi tahinang ma aa siyōd uk sayitan hi' maka ma pasal manga koret. ¹⁷ Jari ngamu'-ngamu' manga aa ian ma si Isa bang peen pakallo' min lahat sigam.

¹⁸ Manjari itu, pasalta' peen si Isa pariyata' ni bayanan, ngamu' aa bayi siyōd uk sayitan me'

ma iya.

¹⁹ Suga' 'nsa' siyoho' si Isa. Uk na ma aa ian, “Mowe' na kau ni lahat nu, ni manga usba-waris nu. Bain sigam pasal hinang mehe bayi tahinang uk Tuhan ma kau maka pasal kaase' na ma kau.”

²⁰ Manjari pakallo' na aa ian minnihi' ngalatag lahat iyōnan Sangpu' Daira bo' pasaplag na ma manga aa mahi' pasal hinang mehe bayi tahinang ma iya uk si Isa. Bo' inu-inu ma iya manga aa kamemon.

Anak si Jairus maka danda ngantan sammek si Isa

(Matiyu 9.18-26; Lukas 8.40-56)

²¹ Na, pabing si Isa pahi' ni dambiya' danaw Jalil. Pagtakka na ni bihing, heka tōōd isab manga aa patipun ni iya. ²² Niya' pay'an ni iya dakayo' nakura' ma langgal hi', ōn na si Jairus. Pag'nda' na ma si Isa, pasujud iya pay'an ni tōngōd nayi' na ²³ ngamu'-ngamu' ma iya. “Tuwan,” uk na ni si Isa, “marayi' na matay anak ku danda. Dayi' le' kau mabōtang tangan nu ma iya bo' kaulian saki na bo' 'llum.” ²⁴ Sakali me' si Isa ma iya. Heka tōōd manga aa parōngan isab ma iya, hangkan bidda' kasimbōlan.

²⁵ Na, niya' may'an dakayo' danda sakihan. Sangpu' ka duwan tahun na 'nsa' parōhōng laha' na. ²⁶ Minsan heka doktor bayi kalabayan na sampay ubus na sin na kamemon panamba, 'nsa' niya' kaulian na. Pasong sadja saki na. ²⁷ Manjari kine uk danda itu lapal pasal si Isa, hangkan iya palamud ma baanan aa ian bo' pasikōt iya ni si Isa min damuwihan na.

²⁸ Halling-halling iya ma di na, uk na, “Bang peen tasagid ku minsan laa tong sammek na sadja, kaulian du saki ku.”

²⁹ Pagsagid na, saruun-duun du parōhōng laha' na bo' tananam na ma diyōm baran na in iya kaulian na. ³⁰ Magtuwi tasayu isab uk si Isa niya' barakat bayi paluwas min baran na bo' parōhōng iya palingi' ni manga aa ma bukutan na. Halling iya ma sigam, uk na, “Sayi bayi ngantanan aku?”

³¹ Uk manga mulid na ma iya, “Tanda' nu na, Tuwan, heka aa pasigpit itu ni kau! Bo' tiyaw uk nu le' bang sayi ngantanan kau!”

³² Suga' nganda'-nganda' le' si Isa meha bang sayi bayi ngantanan iya. ³³ Jari danda ian, pagka katauhan na in baran na kaulian na, pahi' ni si Isa maka uk na midpid sabab landu' iya tiyāw. Pasujud iya ma tōngōd nayi' si Isa bo' ma' iya magsabannal. ³⁴ Uk si Isa ma iya, “Inda', kaulian na kau ma sabab pangandōl nu ma aku. Pahi' na kau, daa kau susa. Iya saki nu iyu kaulian na tōōd.”

³⁵ Manjari itu, pasalta' peen si Isa missala ni danda, niya' manga aa takka pay'an min luma' si Jairus mo lapal. Uk sigam ni si Jairus hi', “Matay na anak nu. Daa na pamaleun guru iyu!”

³⁶ Suga' 'nsa' iyasip uk si Isa halling sigam hi'. Uk na ni si Jairus, “Daa kau tiyāw, mangandōl sadja kau.” ³⁷ Jari 'nsa' niya' diyulan uk si Isa pabe' ma iya, duwal si Petros maka duwan-gan magdanakan hi', si Ya'kub maka si Yahiya. ³⁸ Makatakka peen sigam pahi' ni luma' si Jairus, tanda' na manga aa maghiluhala'. Magtangisan

sigam maka magtallik pakōsōg. ³⁹ Pasōd si Isa ni diyōm luma' bo' uk na ma manga aa may'an, “Magay kaam maghiluhala' maka magtangis? 'Nsa' du matay onde' iyu. Tuwi iya sadja.”

⁴⁰ Sakali pigtattohan iya uk sigam, hangkan sigam soho' na paluwas kamemon. Biyo uk na ina'-mma' onde' maka mulid na tallungan pasōd ni diyōm bilik iya kamahian onde' hi'. ⁴¹ Intanan uk na tangan onde' bo' uk na ni iya ma sali' bahasa sigam, “Talita kum.” Hati na ma bahasa tabi, “Inda', soho' ta kau papunduk.”

⁴² Saruun-duun du papunduk onde' ian bo' mangngan na ma diyōm luma'. Umul na sangpu' ka duwan tahun. Jari inu-inu sigam ian tōōd. ⁴³ Suga' siyoho' sigam uk si Isa daa subay ma' ni sayi-sayi pasal ian hi'. Siyoho' uk na isab subay piyakan onde'.

6

Si Isa siyulak uk manga aa Nasaret (Matiyu 13.53-58; Lukas 4.16-30)

¹ Pakallo' si Isa minnihi' bo' pabing ni दौरा Nasaret iya asal lahat na. Me' ma iya manga mulid na. ² Manjari itu, pag'llaw Sabtu' na, 'llaw mulliya ma bangsa Yahudi, nagna' iya mandu' ma diyōm langgal. Heka aa asal may'an pake ma iya bo' inu-inu sigam ma pamandu' na. Uk sigam, “Oy! Minningga baha' pangalloan na pangadji' na itu? Pangatau ayi baha' bayi pamuwan ma iya? Salaingga pangahinang na manga hinang na kawasaan hi'?” ³ Bang kami 'nsa' lupa iya na itu karpentero, anak si Mariyam! Manga

danakan na di si Ya'kub maka si Joses maka si Judas maka si Simun. Maka danakan na danda tiya' na isab ma lungan ta itu." Bo' kalaatan sigam atay ma si Isa.

⁴ Hangkan halling si Isa ma sigam, "In nabi pig-addatan asal ma sabarang lahat. Iya sadja 'nsa' mag-addat ma iya bang aa min lahat na asal maka manga lahasiya' na maka manga sehe' na magdaluma'."

⁵ Jari 'nsa' niya' hinang makainu-inu tahinang uk si Isa mahi'. Hangkan datti' du manga aa sakihan bayi pabōtangan na tangan na bo' kaulian. ⁶ Inu-inu tōōd iya bang angay manga aa may'an 'nsa' mangandōl ma iya.

Pilangngan uk si Isa mulid na sangpu' ka duwa (Matiyu 10.5-15; Lukas 9.1-6)

Na, talatag uk si Isa manga kalumaan ma jadjahan ian hi' manduan manga aa. ⁷ Manjari linganan uk na manga mulid na sangpu' ka duwa pahi' ni iya, bo' soho' na sigam mangngan duwang-duwangan magnasihat lapal Tuhan. Bayi sigam buwanan na kawasa pamakallo' manga sayitan min diyōm baran aa, ⁸ bo' soho' na sigam daa subay mo lutu' atawa bag atawa sin ma diyōm sabitan sigam. Duwal tungkud iya makajari biyo uk sigam. ⁹ Makajari kono' sigam magtawumpa', suga' 'nsa' sigam siyoho' mo badju' pagsayinan. ¹⁰ Uk si Isa ma sigam, "Bang kaam ganta' siyagina uk aa siyoho' pasōd ni luma' na, subay may'an pahantian bi sampay taabut waktu pakallo' bi min lahat ian hi'. ¹¹ Maka bang niya' lahat patakkahan bi bo' 'nsa'

nagina kaam manga aa na, atawa 'nsa' baya' pake ma kaam, pakallo' kaam min kalumaan ian. Paspasin bi dahu bagunbun na min nayi' bi, tanda' saksi' in kaam puwas min sigam.”

¹² Jari maglangngan manga mulid ian magnasi-hat. Uk pagnasihahat sigam in manusiya' subay ngalabba tōōd min dusa sigam sampay papinda ni Tuhan. ¹³ Heka manga sayitan bayi tapakallo' uk manga mulid hi' min diyōm baran aa, maka heka aa sakihan bayi panapuhan 'nsallan uk sigam manjari kaulian.

*Kamatay si Yahiya Magpapandi
(Matiyu 14.1-12; Lukas 9.7-9)*

¹⁴ Manjari itu take uk si Sultan Herod pasal kamemon iya tahinang uk si Isa ian, sabab bantug ōn si Isa ma kalahat-lahatan. Mag-upama manga aa ma pasal na. Niya' aa kasehean maghalling, uk sigam hi', “Si Yahiya Magpapandi pikallum na pabing min kamatay na iya hangkan tahinang na manga hinang na kawasahan ian.”

¹⁵ Suga' uk aa kasehean, “Si Nabi Eliyas ko' ian!” Niya' isab aa kasehean maghalling, uk sigam hi', “Nabi ko' ian sali' manga kanabinabihan bayi ma masa awwal hi'.”

¹⁶ Suga' pagtake itu uk si Herod, uk na, “Si Yahiya ko' ian, iya bayi soho' ku piyonggolangan kok na. 'Llum na iya pabing.” ¹⁷⁻¹⁸ Hangkan salaihi' halling si Herod sabab iya iya bayi magpanohoan naggaw si Yahiya. Siyoho' iya iyekang-ekangan bo' iyampa liyōōn ni diyōm jil. Salaitu iya kahalan na: si Sultan Herod itu bayi ngahanda si Herodiyas handa siyay na si

Pilip, bo' peen 'llum le' si Pilip hi'. Manjari itu, pagka magdakayo' na sigam, pihallingan sultan itu uk si Yahiya. Halling si Yahiya, "'Nsa' manjari bang kau magdakayo' maka handa danakan nu! Dusahan kau!"

¹⁹ Na, iya ian sababan na hangkan si Herodiyas taga laat ma diyōm atay na tudju ni si Yahiya. Baya' mapatay iya. Suga' 'nsa' iya karulan sabab ²⁰ lōman si Herod ma si Yahiya. Katauhan na asal in si Yahiya aa bōntōl maka adil. Hangkan iya bayi jiyagahan uk si Herod, liyōōn ni diyōm jil bo' 'nsa' inay. Siyōban si Herod pake ma pagnasihāt si Yahiya suga' pagtake na sasaw diyōm pikilan na.

²¹ Sakali itu niya' 'llaw pamarul kabayaan si Herodiyas. Taabut peen 'llaw pangintōman kapag-anak si Sultan Herod, magpajamu iya ma manga sehe' ma pagsultanan na, maka ma manga nakura' kasundaluhan na, maka ma manga aa taga ōn ma lahat Jalil hi'. ²² Na, makapagtipun peen may'an sigam kamemon, pasōd pay'an anak si Herodiyas ngiluk bo' landu' kasulutan si Herod maka manga aa maglurukan hi'. Jari missala sultan ni budjang hi', uk na, "Ngamu' sadja kau. Ayi-ayi kabayaan nu, pamuwan ku du ma kau." ²³ Napa le' iya, uk na, "Sapahan ta kau, ayi-ayi amu' nu ni aku, pamuwan ku tōōd ma kau minsan santōnga' alta' ku kamemon."

²⁴ Paluwas budjang minnihi' bo' tiyaw na ina' na. "Ina'," uk na, "ayi subay amu' ku?"

Nambung ina' na, uk na, "Amuun kok si Yahiya Magpapandi."

²⁵ Magtuwi parayi'-dayi' budjang hi' pabing pay'an ni sultan ngamu', uk na, "Appa', iya itu amu' ku ni kau: pamuwanun ma aku saruunduun kok si Yahiya Magpapandi pibōtang ma diyata' talam!"

²⁶ Landu' na tōōd susa sultan suga' 'nsa' iya baya' mindahan janji' na sabab bayi iya napa ma alōpan manga luruk hi'. ²⁷ Magtuwi iya magpanohoan ma dakayo' sundalu min manga jaga na. Siyoho' iya pahi' ngallo' kok si Yahiya. Jari pahi' na sundalu monggolan kok si Yahiya ma diyōm jil. ²⁸ Puwas hi' pibōtang uk na ma talam bo' iyampa bo na pahi' ni budjang hi'. Jari siyongan isab uk budjang ni ina' na. ²⁹ Makake peen manga mulid si Yahiya pasal ian hi', pahi' sigam ngallo' patay na kiyubul.

Makan si Isa ma manga aa limangibu heka na (Matiyu 14.13-21; Lukas 9.10-17; Yahiya 6.1-14)

³⁰ Na, pabing ni si Isa manga aa bayi kawakilan na. Biyaan iya uk sigam pasal kamemon bayi tahinang sigam maka bayi tapamandu' sigam ma manga aa. ³¹ Heka aa magpahi'-paitu ma tōngōd ian, iya poon sigam 'nsa' makahawulaya minsan magkakan. Hangkan uk si Isa ni sigam, "Sung kitabi pahi' ni lahat 'nsa' mag-aa, kita-kitabi sadja, bo' supaya kaam makahali-hali dayi'-dayi'." ³² Jari musay sigam minnihi' tudju ni lahat lau-lau, sigam-sigam sadja.

³³ Suga' heka aa bayi makanda' katulak sigam, magtuwi sigam takila. Manjari paragan manga aa min kalumaan ian kamemon, maklay min

bihing susulan tudju ni patakkahan di si Isa bo' takka sigam pahi' dahu min iya. ³⁴ Pagduwai peen si Isa, tanda' na baanan manga aa itu, landu' tōōd heka. Takkahan iya ase' ma sigam sabab sali' sigam sapantun manga bili-bili 'nsa' niya' ngipat sigam. Jari heka pamandu' na ma sigam. ³⁵ Pagka song kohap na pahi' ni si Isa manga mulid na. Uk sigam, “Song sangōm na, maka tiya' kitabi ma lahat lau-lau. ³⁶ Sohoun kono' baanan aa itu pahi' ni luma' manga aa tunggu' huma maka ni manga kalumaan ma kare-rehan itu bo' makaballihan di sigam kiyakan.”

³⁷ Suga' salaitu iya halling si Isa ma manga mulid hi': “Kaam na iya makan sigam,” uk na.

Uk sigam ma iya, “E! Baanan aa itu, subay tamba aa bayi mag-usaha ma diyōm walum bulan bo' makaballihan sigam tinapay! Bo' soho' nu kami baha' malli?”

³⁸ Tiyaw si Isa ma sigam, uk na, “Pila heka tinapay bi iyu? 'Ndaun bi kono' pahi'.”

Pagtau peen, uk sigam, “Lima du tinapay maka duwa daying-daying.”

³⁹ Manjari magpanohoan si Isa ma manga mulid na. Siyoho' pitingko' manga aa ian kamemon magbaan-baan ma kaparangan.

⁴⁰ Magtingkoan na sigam magbaan-baan, niya' limampu'-limampu', niya' dahatus-dahatus ma dambaanan. ⁴¹ Jari killo' uk si Isa lima tinapay hi' maka duwa daying-daying bo' iyampa pahangad tudju ni langit magsukul ni Tuhan. Pighopo'-hopo' uk na tinapay bo' songan na ni manga mulid na. Siyoho' biyohatan manga aa. Iya du

duwa daying-daying bayi pigbahagi'-bahagi' uk na isab ma sigam kamemon. ⁴² Magkakanan na aa ian kamemon sampay maglassohan na. ⁴³ Pag-ubus sigam mangan, tipun uk manga mulid kapin tinapay maka daying, bo' panno' sangpu' ka duwa ambung mehe. ⁴⁴ Iya aa bayi mangan ian niya' sigam manga limangibu bang lalla sadja itung.

*Si Isa mangngan ma kuwit tahik
(Matiyu 14.22-33; Yahiya 6.15-21)*

⁴⁵ Puwas ian magtuwi noho' si Isa ma manga mulid na subay pariyata' ni bayan. Pirahu sigam uk na pauntas ni dambiya' danaw ni दौरा Betsaida, sabu na mapowe' kahekahan aa ian. ⁴⁶ Tapapowe' peen manga aa hi', patukad si Isa nambahayang ma bud-bud. ⁴⁷ Sangōm peen lahat, ian manga mulid na ma tangnga' danaw bo' si Isa iya ian ma de didi na. ⁴⁸ Tanda' na manga mulid na kahunitan musay sabab nagga' sigam baliyu. Jari itu, pagdayi' 'llaw peen, pahi' iya tudju ni sigam mangngan min kuwit tahik. Arak sigam labayan na, ⁴⁹ suga' tanda' iya uk sigam mangngan ma kuwit tahik bo' pangannal sigam lutaw. Magsuwalak sigam tōōd, ⁵⁰ sabab tiyāw sigam kamemon pag'nda' sigam ma iya.

Suga' missala magtuwi si Isa ma sigam. "Paiman kaam," uk na, "Aku na ko' itu. Daa kaam tiyāw." ⁵¹ Jari pasakat si Isa ni diyata' bayan patōngōd ni manga mulid hi'. Pagsakat na peen parōhōng baliyu bo' haylan tōōd sigam. ⁵² Sabab na, minsan bayi tanda' uk sigam kawasa si Isa pamakan na manga aa limangibu hi', 'nsa'

le' tahati uk sigam bang ayi tōōd maana na. Masi sigam tuwas piyanduan.

Kaulian uk si Isa manga aa sakihan ma lahat Gennesaret (Matiyu 14.34-36)

⁵³ Jari itu, makatakka peen sigam ni dambiya' danaw ni lahat Gennesaret, parunggu' sigam ni bihing ian. ⁵⁴ Pagduwai peen sigam min bayanan, takila magtuwi si Isa uk manga aa ⁵⁵ bo' paragan sigam ngalatag kalahatan ma jadjahan ian hi'. Jari biyo uk sigam manga aa taga saki maka pabahakan sigam, maingga-maingga lahat iya kamahian si Isa, basta kitauhan uk sigam. ⁵⁶ Maingga-maingga katakkahan na, ma kalumaan, atawa ma दौरa mehe, atawa ma lahat de, pibahak uk sigam manga aa saki ma halaman tabu'. Bo' ngamu' sigam junjung ni si Isa, bang peen taantan na manga aa sakihan minsan laa ma bihing sammek na sadja. Manjari sayi-sayi bayi makaantan ma sammek si Isa kaulian du saki na.

7

Manga usulan bayi pangamban uk ka'mbo'-mboan (Matiyu 15.1-9)

¹ Manjari itu niya' patipun ni si Isa manga Parisi maka manga guru sara' agama bayi palud pay'an min Awrusalam. ² Tanda' uk sigam manga mulid si Isa mangan bo' 'nsa' bayi ngose' tangan sigam. Haram kono' sigam sabab 'nsa'

me' ma addat maka pamandu' manga Parisi subay nutsu tangan pahap-hap.

³ Iya addat manga Parisi maka kamemon bangsa sigam Yahudi, 'nsa' sigam mangan bang 'nsa' bayi pangosean tangan sigam dahu, supaya mōgbōg usulan bayi pangamban uk ka'mbo'-mboan sigam. ⁴ Bang sigam tapowe' min tabu' 'nsa' sigam mangan bang 'nsa' ngose' salaihi' dahu. Heka le' isab manga usulan kaginisan biyōgbōgan uk sigam, sali' pagkose' manga sawan maka sili' maka kaliru tumbaga.

⁵ Hangkan si Isa tīyaw uk manga Parisi maka manga guru ma sara' agama ian. Uk tiyaw hi', "Angay manga mulid nu 'nsa' mōgbōg ma usulan bayi pangamban uk ka'mbo'-mboan tabi bo' mangan sigam minsan 'nsa' bayi siyutsi tangan sigam dahu?" ⁶ Nambung si Isa, uk na, "Kaam iyu magbawu'-bawu' sadja in kaam me' ma Tuhan, bo' 'nsa'. Asal bannal du iya bayi tasulat uk si Isaya ma diyōm kitab, iya uk na hi', 'Manga aa itu, uk Tuhan, ngahulmat aku maka lapal kabtangan sigam,

Suga' lawak diyōm atay sigam min aku.

⁷ Iya pagpudji sigam ma aku 'nsa' niya' pus na, Sabab iya pamandu' uk sigam panohoan bayi pighinang uk manusiya' sadja, 'Nsa' deyo' bayi min aku.'

⁸ "Iya du kaam," uk si Isa, "nayikutan panohoan Tuhan bo' usulan manusiya' iya bōgbōgan bi na peen. ⁹ Panday kaam pahap!" uk na. "Tayikutan bi panohoan Tuhan supaya bōgbōgan bi manga usulan bayi pangamban uk kamaasan bi! ¹⁰ Sabab malman Tuhan ma diyōm

sara' bayi pamuwan ma si Musa, iya uk na hi', 'Wajib kaam mag-addatan 'mma' bi maka ina' bi.' Maka itu le', 'Sayi-sayi mahallingan laot ma 'mma' na atawa ina' na, aa ian subay piyatay.'
¹¹ Suga' kaam," uk si Isa, "magsaddi-saddi iya pamandu' bi ma manga aa. Ma pamandu' bi, bang niya' ganta' missala ni ina'-mma' na, uk na "Mma' atawa Ina', in alta' ku itu iya arak bayi panabang ku ma kau, 'nsa' na sabab pasuku' ku na ni Tuhan.' ¹² Na, bang salaihi' pamissala aa," uk si Isa, "'nsa' na iya pahinang bi ayi-ayi panabang na ma 'mma' na atawa ina' na.
¹³ Manjari minnihi' papasan bi di panohoan Tuhan pagka panduan bi manga usulan bayi pangamban uk ka'mbo'-mboan bi. Maka heka le' isab manga hinang bi salaihi'."

Pasal ayi iya makatamak diyōm atay manusiya'

(Matiyu 15.10-20)

¹⁴ Puwas hi' linganan baanan aa ian uk si Isa, siyoho' patipun pabing ni tōngōd na. Uk na ma sigam, "Pake kaam kamemon ma bissala ku bo' kaam kahati tōōd. ¹⁵ 'Nsa' kiyakan pasōd ni diyōm baran aa iya makatamak iya. Suga' iya makatamak iya manga ayi-ayi iya paluwas min diyōm atay na. ¹⁶ Sasuku kaam makake, asipun bi tōōd."

¹⁷ Jari makapakallo' peen si Isa min manga aa ian, pasōd iya ni diyōm luma'. Tiyaw iya uk manga mulid na pasal bayi pamandu' na hi'.
¹⁸ Uk na ma sigam, "Kaam isab, 'nsa' tasayu bi? 'Nsa' tahati bi baha'? Bang niya' kiyakan pasōd

ni diyōm baran aa bayi min luwasan, 'nsa' du makatamak iya. ¹⁹ Sabab na 'nsa' makasōd ni diyōm atay na suga' pasampay sadja ni diyōm battōng na bo' iyampa paluwas min baran na." Minnihi' tapahati uk si Isa in kiyakan kamemon halal asal.

²⁰ Uk si Isa le', "Iya paluwas min diyōm atay manusiya', iya hi' makatamak iya. ²¹ Sabab min diyōm na, min diyōm atay na tōōd, iya paluwasan hōna'-hōna' na laat. Hangkan iya maghinang kalaatan sali' manga ngahinang kasabulan ma danda, manga nangkaw, mapatay, magjina, ²² nganapsu ma alta' aa, ngakkal, magbais-bais, ngimbu, ngalimut, magpalangkaw, maka manga magkarupangan. ²³ Manga laat itu kamemon," uk si Isa, "paluwas min diyōm atay aa bo' makatamak iya."

*Pangandōl dakayo' danda min lahat Pinisiya
(Matiyu 15.21-28)*

²⁴ Jari palanjil si Isa minnihi' tudju ni jadjahan दौरا Tira. Mahi' peen, pasōd iya ni diyōm dakayo' luma' pahanti' mahi'. Kabayaan na subay 'nsa' niya' makatau in iya mahi' suga' 'nsa' kapaglimbuan. ²⁵ Niya' danda may'an bayi makake pasal si Isa. Danda itu taga anak danda-danda siyōd uk sayitan asal. Jari pagtake na pasal kamahi' si Isa magtuwi iya pahi' pasujud ni tōngōd nayi' na. ²⁶ 'Nsa' Yahudi danda itu suga' bangsa Pinisiya, min lahat Siriya. Jari ngamu' iya junjung ni si Isa bang peen pakallo' na sayitan min diyōm baran anak na. ²⁷ Suga' nambung si Isa magparalilan, uk na, "Subay pilasso dahu

manga anak sabab 'nsa' manjari killo' kiyakan manga anak lahasiya' bo' liyarukan ni manga ero'."

²⁸ "Bannal, Tuwan," uk danda. "Suga' minsan manga ero' ma deyo' lamisahan mangan du momok kiyakan iya pakpak uk manga onde'."

²⁹ Manjari halling si Isa ma iya, uk na, "Mowe' na kau. Diyulan du kau ma sabab bissala nu iyu. Pakallo' na sayitan min diyōm baran anak nu."

³⁰ Mowe' na danda bo' tatawwa' na anak na pabahak ma pabahakan na, bo' hi' na pakallo' sayitan.

Aa bisu maka tanga' kaulian

³¹ Pakallo' si Isa min jadjahan Tira ian pabayik ni tōngōd danaw Jalil. Lintas uk na lahat Sidun, labay isab min lahat iyōnan Sangpu' Daira. ³² Na, niya' dakayo' aa bisu maka tanga' biyo ni si Isa uk manga aa bo' ngamu' sigam junjung ni iya bang peen pibōtang tangan na ma aa biyo uk sigam hi'. ³³ Jari biyo aa ian uk si Isa pasaddi min diyōm kahekahan aa ian, bo' piabut uk si Isa tong tangan na ni diyōm tainga aa hi'. Ngalura' isab iya, bo' iyampa 'ntanan na dalla' aa. ³⁴ Puwas hi' pahangad si Isa tudju ni langit bo' nganapas pamehe. Uk na ni aa bisu-tanga' ian, "Eppata!" Hati na "Paukab na kaam!"

³⁵ Makake magtuwi tainga aa ian. Piusay magtuwi dalla' na bo' bōntōl uk na missala.

³⁶ Jari iyamay-amayan manga aa ian uk si Isa, daa siyoho' ma'-ma' ni sayi-sayi ma pasal ian hi'. Lipara mangkin na sigam siyoho' daa ma'-ma', mangkin na sigam ma'-ma'. ³⁷ Jari haylan tōōd sasuku makake. "Aa itu," uk sigam, "Hap

asal kahinangan na kamemon. Minsan aa bisu makake uk na, maka aa umaw makabissala uk na.”

8

Makan si Isa ma manga aa 'mpat ngibu (Matiyu 15.32-39)

¹ 'Nsa' taggōl minnihi' heka na tōōd isab manga aa patipun pay'an, bo' 'nsa' niya' kiyakan sigam. Jari linganan uk si Isa manga mulid na pahi' ni iya bo' uk na ma sigam, ² “Maase' aku ma baanan aa itu sabab katallu 'llaw itu na iya kamaitu sigam ma aku, maka 'nsa' na niya' kiyakan sigam. ³ Bang sigam papowe' ku ma 'nsa' sigam bayi makakakan dahu, arakala' piyunung isab ma palangnganan, sabab niya' sigam kasehean lawak pamowean sigam.”

⁴ Uk manga mulid na ma iya, “Na, minningga baha' pangalloan ta kiyakan sarang pamakan kabanōsan aa itu? Tiya' kitabi ma 'nsa' niya' kalumaan na itu!”

⁵ Tiyaw si Isa ma sigam, uk na, “Pila heka tinapay bi iyu?”

“Pitu',” uk sigam.

⁶ Manjari siyoho' uk si Isa kahekahan aa ian magtingkoan ma tana'. Killo' uk na pitu' tinapay bo' iyampa magsukul ni Tuhan. Puwas hi' pighopo'-hopo' uk na tinapay bo' iyampa siyongan uk na ni manga mulid na. Bo' tiyöpōd-tōpōran baanan aa ian uk sigam. ⁷ Niya' isab ma sigam manga daying-daying nahut, salat heka na. Pagsukul peen si Isa, tasoho' na isab manga mulid na muwan daying ma manga aa

hi'. ⁸ Magkakanan sigam kamemon sampay lasso na. Puwas hi' niya' pitu' ambung mehe panno' uk momok kiyakan bayi tatipun uk manga mulid na. ⁹ Manga aa bayi magkakanan ian, niya' kulang-labi 'mpat ngibu aa. Manjari pipowe' manga aa ian uk si Isa, ¹⁰ bo' pariyata' iya magtuwi maka manga mulid na ni bayanan bo' pauntas pahi' ni lahat Dalmanuta.

Manga Parisi mikipanda' paltandaan
(Matiyu 16.1-4)

¹¹ Pagtakka di si Isa ni Dalmanuta, niya' pahi' ni iya manga aa Parisi mo iya magsual. Baya' sigam nulayan iya iya poon sigam mikipanda' paltandaan, palsaksian in iya bannal taga kapatut min Tuhan. ¹² Manjari nganapas si Isa pamehe sabab susa diyōm atay na, bo' uk na ma sigam, “Angay baha' manga aa ma waktu itu hi'? Hal sigam ngamu' tanda'. Bannal iya pama' ku ma kaam, 'nsa' niya' paltandaan pindaan kaam.”

¹³ Jari pakallo' iya min sigam. Pariyata' iya pabing ni bayi pamean na bo' pauntas iya pahi' ni dambiya' danaw.

Pamandu' manga Parisi maka pamandu' si Herod subay hiyallian
(Matiyu 16.5-12)

¹⁴ Na, manga mulid si Isa 'nsa' makaintōm mo lutu'. Hangkan du dakayo' tinapay bayi tabo sigam ma diyōm bayanan hi'. ¹⁵ Jari piyanduan sigam uk si Isa, uk na, “Kamaya'-maya' kaam. Halliin bi pasulig tinapay min manga Parisi maka pasulig si Sultan Herod!”

¹⁶ Magbissala manga mulid pasal halling na itu sabab 'nsa' tahati. Uk pag-upama sigam, “Hangkan salaihi' marayi' halling si Isa sabab 'nsa' kita bayi mo tinapay.”

¹⁷ Kitauhan asal uk si Isa bang ayi iya pig-bissala uk sigam, hangkan uk na, “Angay pag-bissala bi sawukat 'nsa' niya' tinapay bi? 'Nsa' le' tasayu bi baha? 'Nsa' le' tahati bi? 'Nsa' kaam kapanduan, a? ¹⁸ Niya' mata bi suga' sali' kaam aa 'nsa' makanda'. Niya' tainga bi suga' sali' kaam aa 'nsa' makake. Marayi' 'nsa' taintōm bi bayi hinang ku ma 'llaw hi', ¹⁹ waktu bayi kapaghopo'-hopo' ku tinapay lima heka na pamakan manga limangibu aa hi'. Pila ambung mehe bayi pangalōōnan bi kapin kiyakan?”

Uk sigam, “Sangpu' maka duwa.”

²⁰ “Maka tinapay pitu' heka na hi',” uk si Isa, “iya bayi paghopo'-hopo' ku ma manga aa 'mpat ngibu. Pila ambung bayi pangalōōnan bi?”

“Pitu',” uk sigam.

²¹ “Na,” uk na, “bo' masi kaam 'nsa' le' makahati.”

Aa buta kaulian uk si Isa

²² Jari takka na di si Isa ni kalumaan Bet-saida, maka niya' manga aa pay'an mo aa buta ni iya. Ngamu' sigam junjung ni iya bang peen pabōtang na tangan na ma aa buta hi'.

²³ Sakali intanan uk si Isa tangan aa buta hi' bo' iyambit uk na paluwas min kalumaan ian. Pagmaluwasan peen, liyuraan uk na mata aa hi' bo' iyampa pabōtang na tangan na ma iya.

Puwas hi' tiyaw iya uk na. “Niya' baha' tanda' nu?” uk na.

²⁴ Patongas aa hi' nganda' ni dahuhan na. “Aho',” uk na, “niya' tanda' ku manga aa suga' dagbōs na sali' poon kayu palangnganan di na.”

²⁵ Mabōtang si Isa tangan na pabing ni mata aa hi', jari pagpatong na pabayik kaulian mata na maka sawa uk na nganda' ma kamemon.

²⁶ Puwas hi' pipowe' iya uk si Isa. Uk na isab ma iya, “Daa kau pasōd pabing ni diyōm kalumaan hi'.”

*Si Petros magpasabannal pasal si Isa
(Matiyu 16.13-20; Lukas 9.18-21)*

²⁷ Manjari itu palanjal si Isa maka mulid na ni manga kalumaan ma katilibut दौरा Kesareya Pilipi. Na, ma labayan peen, tiyaw si Isa ma manga mulid na, uk na, “Sayi kono' aku bang ma pangupama aa?”

²⁸ Uk sambung manga mulid hi', “Bang ma aa kasehean kau kono' si Yahiya Magpapandi. Bang isab ma aa kasehean in kau si Nabi Eliyas. Maka bang ma aa kasehean isab kau dakayo' nabi bayi ma masa awwal hi'.”

²⁹ “Na, bang ma kaam,” uk tiyaw si Isa, “sayi aku itu?”

Nambung si Petros. “Kau si Almasi,” uk na, “iya tapene' uk Tuhan.” ³⁰ Puwas hi' biyandaan uk si Isa manga mulid na, daa siyoho' ma'-ma' ni sayi-sayi bang sayi iya.

*Pamissala si Isa pasal kamatay na ma
sosongun
(Matiyu 16.21-28; Lukas 9.22-27)*

³¹ Na, minnihi' nagna' si Isa manduan manga mulid na pasal ayi makani-iyā. “Aku,” uk na, “Anak Manusiya' itu, heka du kabinsanaan song pitakka ni aku. Maka siyulak du aku uk manga kamaasan maka manga kaimaman langkaw maka manga guru ma sara' agama. Piyatay du aku suga' taabut peen katallu 'llaw na, 'llum du aku pabing.” ³² Pipasti' tōōd uk si Isa halling na itu ma sigam. Jari biyo iya uk si Petros paōkat min kasehean bo' supaya pihallingan. ³³ Suga' palingi' si Isa nganda' ma manga mulid na bo' pahallingan na si Petros. “Pakallo' kau min aku, sayitan! Iya pamikil nu iyu pikilan manusiya' ko', 'nsa' pikilan Tuhan.”

³⁴ Jari noho' si Isa ma kahekahan aa ian maka ma manga mulid na, siyoho' patipun ni iya. “Bang niya' aa baya' me' ma aku,” uk na, “subay 'nsa' kabayaan baran na iya dulan na. Subay tanggung na hag na pamapatayan iya, hati na subay paglilla' na kabinsanaan ma sabab ku sampay ni kamatay. Minnihi' iya makajari me' ma aku. ³⁵ Sayi-sayi 'llōgan kallum-baran na paōkat du kallum-nyawa na min Tuhan. Suga' sayi-sayi 'nsa' 'llōg ma kallum-baran na, lilla' isab matay ma sabab ku maka ma sabab lapal hap itu, makatawwa' du iya kallum kakkal. ³⁶ Sabab na,” uk si Isa, “bang niya' aa ganta' kaniyaan alta' diyōm dunya kamemon mehe lugi' na bang 'nsa' niya' kallum na kakkal. ³⁷ 'Nsa' niya' tapangalakkat na kallum-nyawa na bang paōkat na. ³⁸ Manga aa ma waktu itu hi', dusahan asal kahekahan sigam maka 'nsa' ngisbat Tuhan. Bo' sayi-sayi iya' magsabannal ma manga aa hi' pasal

kapasuku' na ma aku maka pasal kapame' na ma pandu' ku, jari aku itu, Anak Manusiya', iya' du ngakuhan aa ian ma waktu kapaitu ku pabayik. Pabayik du aku libut uk sahaya 'Mma' ku. Iya sehe' ku ian manga malaikat sutsi."

9

¹ Missala le' si Isa, uk na, "Bannal iya halling ku itu ma kaam, niya' ma itu ma kaam 'nsa' matay sataggōl 'nsa' tanda' na pagparinta Tuhan pibōtang maka kawasa na mehe."

Kapinda dagbōs si Isa
(*Matiyu 17.1-13; Lukas 9.28-36*)

² Na, palabay peen 'nnōm 'llaw min waktu hi', manjari si Petros maka si Ya'kub maka si Yahiya hi' biyo uk si Isa patukad ni diyata' bud langkaw, sigam-sigam sadja. May'an peen, pinda dagbōs si Isa ma panganda' sigam. ³ Pote' tōōd sammek na, makasilaw bidda'. 'Nsa' niya' ma diyōm dunya itu maka papote' sammek sali' kapote' sammek ian hi'. ⁴ Panyata' isab pay'an si Nabi Eliyas maka si Musa, tanda' uk manga mulid hi' magbissala maka si Isa. ⁵ Halling si Petros ni si Isa, uk na, "Tuwan Guru, hap tōōd isab tiya' kami ma itu. Ngahinang kami tallu bawung-bawung pasindungan bi ma itu, dakayo' ma kau, dakayo' ma si Musa itu, maka dakayo' ma si Eliyas." ⁶ Salaihi' pama' na sabab 'nsa' katauhan na bang ayi subay halling na. Mehe asal kagawahan sigam manga mulid hi'.

⁷ Sakali niya' gabun bayi ngalandungan sigam, maka niya' suwara halling min diyōm na. Uk

suwara hi', "Anak ku ko' itu, kalasahan ku. Iya iya kehun bi." ⁸ Pag'nda' sigam dayi'-dayi' ma katilibut sigam magtuwi 'nsa' niya' aa tanda' sigam ma tōngōd ian hi', duwal si Isa.

⁹ Manjari itu, sabu peen sigam palud min bud hi', biyandaan uk si Isa manga mulid hi', uk na, "Daa kaam ma' ni sayi-sayi pasal bayi tanda' bi ma diyata' bud hi'. Subay na aku, Anak Manusiya' itu, tapakallum pabing min kamatay ku bo' iyampa kaam ma'."

¹⁰ Iyasip uk sigam kabtangan si Isa itu suga' magtiyaw-tiyaw sigam tallungan bang ayi hati na iya bayi halling na pasal kapakallum min kamatay. ¹¹ Sakali tīyaw si Isa uk sigam, uk na hi', "Angay manga guru ma sara' agama mandu' in si Nabi Eliyas subay dahu palahil paitu?"

¹² Nambung si Isa ma sigam, uk na, "Bannal ko' iyu, si Eliyas iya palahil dahu min si Almasi nakapan kamemon. Suga' ayi sabab na hangkan tasulat ma diyōm kitab pasal Anak Manusiya' in iya subay makalabay kabinsanaan mehe maka subay hiyalipulu? ¹³ Suga' baan ta kaam pasal si Eliyas. Bayi na iya palahil bo' tahinang ma iya uk manga manusiya' ayi-ayi kabayaan sigam, sali' bayi tasulat asal ma diyōm kitab ma pasal na."

Onde'-onde' siyōd uk sayitan kaulian uk si Isa (Matiyu 17.14-21; Lukas 9.37-43)

¹⁴ Na, makabing peen di si Isa ni manga mulid kasehean, kalandu' heka aa tanda' uk sigam magtipun ma tōngōd ian hi'. Niya' isab manga guru ma sara' agama tanda' uk sigam magjawab maka manga mulid kasehean hi'. ¹⁵ Jari itu,

makanda' peen kahekahan aa ian ma si Isa, mehe kainu-inuhan sigam bo' paragan sigam nampang iya. ¹⁶ Tiyaw si Isa ma sigam, uk na, "Ayi pagjawaban bi iyu?"

¹⁷ Jari niya' nambung min diyōm katipunan aa ian, uk na, "Tuwan Guru, bayi bo ku ni kau anak ku lalla sabab siyōd iya uk sayitan umaw. ¹⁸ Kahaba' waktu, bang iya siyōd uk sayitan itu, pihantak iya ni tana'. Ngalappu bo' na, magtagiōt baggaang na, maka nuwas isab baran na. Bayi amu' ku pipakallo' uk manga mulid nu itu suga' 'nsa' takowe' uk sigam."

¹⁹ Nambung si Isa, uk na, "Kaam manga aa ma waktu itu hi', 'nsa' tōōd niya' iman bi! Subay salaingga le' taggōl ku ma kaam nandalan addat bi iyu? Bohun paitu onde'," uk na. ²⁰ Jari biyo iya uk sigam ni si Isa.

Pagtanda' si Isa uk sayitan, magtuwi siyawan uk na onde' bo' pahantak iya ni tana' maspad. Ngalappu isab bo' na. ²¹ Tiyaw si Isa ma 'mma' onde' ian, uk na. "Salaingga taggōl na salaitu?"

"Sataggōl min kariki'-diki' na," uk 'mma' na. ²² "Daran iya pihantak uk sayitan ni diyōm api atawa ni diyōm bohe' bo' supaya piyatay. Bang takowe' nu, Tuwan, maase' kau. Tabangun kami!"

²³ Uk si Isa ma iya, "Pagba' nu baha' bang takowe' ku? Bang aa taga iman," uk na, "takowe' na kamemon."

²⁴ Tanōg magtuwi halling 'mma' onde' hi'. Uk na, "Niya' du iman ku suga' kulang le' kōsōg na. Tabangin aku bo' supaya pasong kōsōg na."

²⁵ Pag'nda' si Isa ma kahekahan aa ian song na pasigpit ni iya, jari liyāng uk na sayitan hi'. "Kau sayitan umaw-bisu," uk na, "soho' ta kau pakallo' min diyōm baran onde' iyu. Daa na kau pasōd paiyu pabing!"

²⁶ Jari itu, ubus peen uk sayitan ngōlang pakōsōg, maspad bid̄da' onde' ian bo' paluwas iya min baran na. Sakali onde' ian sali' dagbōs patay, hangkan uk kahekahan aa ian, "Na! Matay na!" ²⁷ Suga' si Isa iya bayi ngantanan tangan onde' ian bo' tiyabangan uk na papunduk bo' nangge iya.

²⁸ Na, makasōd peen si Isa ni diyōm luma', tīyaw iya uk manga mulid na pagka sigam-sigam sadja. Uk sigam, "Angay kami itu 'nsa' bayi makapaluwas sayitan hi'?"

²⁹ Uk si Isa, "Iya ginisan sayitan ian hi' 'nsa' tapaluwas, duwal bang iyamuan tabang ni Tuhan."

*Si Isa missala pabing pasal kamatay na
(Matiyu 17.22-23; Lukas 9.43-45)*

³⁰ Manjari palanjat na di si Isa minnian palabay min tangnga' lahat Jalil. Iya kabayaan si Isa subay 'nsa' niya' makatau bang paingga palangnganan na, ³¹ sabab ian iya manduan manga mulid na. Uk na ni sigam, "Aku itu, Anak Manusiya', song na siyongan ni pangantanan manga aa bo' piyatay du aku uk sigam. Suga' puwas tallum bahangi min pamapatay ma aku 'llum du aku pabing."

³² Parahal 'nsa' tahati bissala si Isa ian uk manga mulid na. 'Nsa' isab sigam tawakkal niyaw iya.

Sayi iya katapusan langkaw?
(*Matiyu 18.1-5; Lukas 9.46-48*)

³³ Manjari itu takka na sigam ni दौरा Kafir-naum. Makasōd peen si Isa ni diyōm luma', tiyaw uk na manga mulid na, uk na, “Ayi bayi paglugatan bi ma labayan hi?”

³⁴ Suga' 'nsa' sigam baya' nambung sabab niya' bayi paglugatan sigam ma labayan bang sayi iya katapusan langkaw ma sigam. ³⁵ Jari ningko' si Isa bo' linganan na mulid na sangpu' ka duwa ian patōngōd ni iya. Uk na ma sigam, “Sayi-sayi baya' pilangkaw tōōd subay magpareyo' di na min kamemon. Subay iya magsosohoan ni pagkahi na kamemon.” ³⁶ Sakali killo' uk si Isa dakayo' onde'-onde', pitangge uk na ma alōpan sigam. Kikkōpan peen uk na onde' itu, uk na ni sigam, ³⁷ “Sayi-sayi nayima' dakayo' onde'-onde' salaitu ma sabab ōn ku iya pamanyabutan na, sali' baran ku iya tayima' uk na. Maka sayi-sayi isab nayima' aku, 'nsa' aku sadja iya tayima' na. Tayima' na isab Tuhan iya bayi mapaitu aku ni dunya.”

Sasuku 'nsa' nagga' ma kita mōgbōg du ma kita
(*Lukas 9.49-50*)

³⁸ Jari itu niya' halling si Yahiya ni si Isa, uk na, “Tuwan Guru, niya' dakayo' aa tanda' kami nabbut ōn nu pamaluwas na sayitan min diyōm

baran aa. Bayi iya lāng kami sabab 'nsa' sehean tabi.”

³⁹ Suga' halling si Isa, uk na, “Daa iya langun bi sabab bang aa makahinang hinang kawasahan ma sabab aku iya panabbutan na, 'nsa' du iya magtuwi makapahallingan aku laat. ⁴⁰ Sabab na sayi-sayi 'nsa' nagga' kitabi mōgbōg du ma kitabi. ⁴¹ Baan ta kaam tōōd, sayi-sayi muwanan kaam minsan laa dasawan bohe' sadja ma sabab suku' kaam si Almasi, tantu aa ian tiyungbasan kahapan.”

*Pasal sasat mo ni magdusa
(Matiyu 18.6-9; Lukas 17.1-2)*

⁴² Uk si Isa le', “Bang niya' ganta' mo maghinang dusa dakayo' aa deyo' sali' hantang onde' itu, aa taga pangandōl tudju ni aku, hap le' bang aa mamo ian piggantungan batu bohat ma kallong na bo' iyampa hiyug ni sallang, bang peen 'nsa' kalanduan hinang na salaihi'. ⁴³ Bang tangan bi ganta' mo kaam ni magdusa subay hopoan bi. Gam na peen tattōpin bi bo' 'nsa' kalanduan dusa bi. Hap le' kaam pasōd ni diyōm sulga' ma pukul dambiya' tangan bi, bang peen kaam 'nsa' liyarukan ni diyōm api nalka' iya 'nsa' kapaddahan ma jukup tangan bi karuwambiya'. [⁴⁴ Iya kabinsanaan aa ma diyōm nalka' hi' 'nsa' niya' haran na, iya paddi' na 'nsa' niya' tōbtōban na.] ⁴⁵ Bang nayi' bi isab ganta' mo kaam ni magdusa subay hopoan bi. Gam na peen tattōpin bi. Hap le' kaam pasōd ni diyōm sulga' ma pukul dambiya' nayi' bi, bang peen kaam 'nsa' liyarukan ni diyōm api nalka' ma jukup nayi'

bi karuwambiya'. [⁴⁶ Iya kabinsanaan aa ma diyōm nalka' hi' 'nsa' niya' haran na, iya paddi' na 'nsa' niya' tōbtōban na.] ⁴⁷ Bang mata bi isab mo kaam ni magdusa subay lugitin bi. Gam na peen lugitin bi bo' 'nsa' kalanduan dusa bi. Hap le' kaam pasōd ni diyōm pagparinta Tuhan ma buta dambiya' mata bi, bang peen kaam 'nsa' liyarukan ni diyōm api nalka' ma jukup mata bi karuwambiya'. ⁴⁸ Iya kabinsanaan aa ma diyōm nalka' hi' 'nsa' niya' haran na, iya paddi' na 'nsa' niya' tōbtōban na.”

⁴⁹ Magparalilan le' si Isa. “Aa kamemon,” uk na, “palabay du min diyōm api, hati na min diyōm katiksaan, supaya pasong iman na.

⁵⁰ “Hap asal asin itu suga' 'nsa' niya' pamabayik nanam na bang magtinu' na. Hangkan kaam isab,” uk na, “subay niya' asin ma kaam, hati na subay kaam pahatul-hatul bo' 'nsa' lunggay kapagbagay bi.”

10

*Pandu' si Isa pasal pagtiman
(Matiyu 19.1-12; Lukas 16.18)*

¹ Manjari pakallo' si Isa min lahat hi' bo' pahi' ni lahat Yahudiya maka ni jadjahan lahat ma liyu sapa' Jordan. Heka isab manga aa magtipunan tudju ni iya, bo' panduan na sigam sali' asal kabiyaksahan na.

² Na, niya' pay'an ni iya manga aa Parisi bahasa nulayan iya bo' supaya iya tasaggaw ma bissala na. Hangkan uk sigam ma iya, “Bang ma sara'

kitab, makajari baha' bang lalla nimanan handa na?"

³ Nambung si Isa, uk na, "Ayi bayi panohoan kaam ma sara' si Musa?"

⁴ Uk sambung sigam, "Bang ma sara' si Musa, makajari lalla nimanan handa na bang peen niya' sulat na pagpasahan."

⁵ Uk si Isa, "Iya hangkan kaam siyulatan sara' salaiyu uk si Musa sabab alōd kaam piyanduan.

⁶ Suga' ma awwal tagna' pamapanjari Tuhan ma manusiya' bayi sigam pipanjari uk na lalla maka danda, sali' bayi tasulat ma diyōm kitab, iya uk na hi', ⁷ 'Hangkan na lalla pakallo' min maas na lalla-danda, bo' parakayo' ni handa na. ⁸ Manjari in bayi duwa baran, dabaran na. 'Nsa' na sigam duwa baran'," uk si Isa, "suga' dabaran na sigam duwangan. ⁹ Hangkan ko' subay 'nsa' pipagbutas uk manusiya' bang bayi pipagdakayo' uk Tuhan."

¹⁰ Makamariyom luma' peen di si Isa pabing, tiyaw iya uk manga mulid na pasal pagtiman itu.

¹¹ Uk na ni sigam, "Sayi-sayi nimanan handa na bo' maghanda iya saddi, taga dusa iya magjina min handa na poon. ¹² Damikkiyan na bang danda iya nimanan halla na bo' maghalla saddi, taga dusa isab iya magjina."

*Kalasa si Isa ma kaondean
(Matiyu 19.13-15; Lukas 18.15-17)*

¹³ Na, niya' manga aa mo anak sigam ni si Isa bo' supaya pibōtangan tangan na ma sigam. Suga' aa mamō ian bayi pihallingan uk manga mulid si Isa. ¹⁴ Pag'nda' itu uk si Isa ngandugal iya ma manga mulid na hi' bo' uk na, "Parulun bi paitu ni aku manga kaondean iyu. Daa lāngun

bi. Sabab sayi-sayi makasali' kawul-piil na ni sali' kaondean iyu, taga palsukuan du ma diyōman pagparinta Tuhan. ¹⁵ Bannal iya pama' ku ma kaam, bang aa 'nsa' nulut ma pagparinta Tuhan sali' onde'-onde' [iya nulut ma panohoan maas na], aa ian 'nsa' pasōd ni pagparintahan Tuhan.” ¹⁶ Jari kikkōpan uk na manga onde'-onde' ian. Pibōtang uk na tangan na ma sigam bo' iyampa sigam amuan na kahapan.

Pasal aa taga alta'

(Matiyu 19.16-30; Lukas 18.18-30)

¹⁷ Manjari itu, song peen si Isa palanjal ni palangnganan na pabing, niya' dakayo' lalla paragan tudju ni iya. Pasujud aa itu ma dahuhan si Isa maka uk na tiyaw, uk na, “Tuwan Guru, kau hi' asal hap. Ayi subay hinang ku bo' supaya aku kaniyaan kallum iya taptap ni kasaumulan?”

¹⁸ Uk si Isa ni iya, “Angay uk nu in aku itu hap? 'Nsa' niya' hap, duwal Tuhan dakayo'-kayo'.

¹⁹ Katauhan nu asal bayi panohoan Tuhan: Daa kau mono'. Daa kau magjina. Daa kau nangkaw, Daa kau naksi' puting. Daa kau ngullian pagkahi nu bahasa takallo' nu alta' na. Pag-addatin ina'-mma' nu.” ²⁰ Uk lalla ni iya, “Tuwan Guru, bayi na kabōgbōgan ku ian hi' kamemon sataggōl min kaonde' ku.”

²¹ Pag'nda' si Isa ma aa itu takkahan iya lasa ma iya bo' uk na, “Niya' le' dakayo' 'nsa' tahinang nu. Pahi' kau, paballihin alta' nu kamemon bo' pamuwanun ballihan na ma manga aa miskin. Manjari niya' du karaya nu may'an ma diyōm sulga'. Puwas hi' paitu kau me' ma aku.”

²² Pagtake aa itu ma bissala si Isa laat magtuwi aymuka na. Pakallo' iya minnihi' maka uk na susa sabab landu' tōōd heka alta' na.

²³ Nganda' si Isa tudju ni manga mulid na bo' uk na ma sigam, “Manga aa dayahan kahunitan du peen pisōd ni diyōman pagparinta Tuhan!”

²⁴ Inu-inu manga mulid na ma bissala na hi' suga' siyugpatan le' uk na. “Manga bagay,” uk na, “hunit kalandu' pisōd ni diyōman pagparinta Tuhan! ²⁵ Kaluhayan le' unta' palabay min buwi' jawum min aa dayahan pasōd ni diyōm pagparintahan Tuhan.”

²⁶ Inu-inu tōōd manga mulid na ma bissala si Isa salaihi', bo' uk sigam ni iya, “Oy! Bang salaihi', sayi baha' makasampay ni kasalamatan ma diyōm sulga?”

²⁷ Piyandang uk si Isa manga mulid na hi', maka uk na halling. Uk na, “Bang manusiya' 'nsa' tōōd makarapat suga' tarapat du uk Tuhan sabab 'nsa' niya' hunit ma iya.”

²⁸ Sakali halling si Petros, uk na, “Ndaun ba kami itu. Bayi na 'mbanan kami ayi-ayi kamemon bo' me' ma kau.”

²⁹ “Aho’,” uk si Isa ma sigam, “maka baan ta kaam tōōd: sasuku bayi ngambanan luma' na, atawa danakan na, atawa ina'-mma' na, atawa anak na, atawa tana' na, tiyungbasan du iya. Bang hi' bayi 'mbanan na ma sabab katuyu' na ma aku maka ma sabab lapal hap, ³⁰ tiyungbasan du iya paheka uk Tuhan ma dunya itu hi'. Tiyungbasan iya luma', danakan na, ina' na, anak na, maka tana' na, lipat manglipat min bayi 'mbanan na. Suga' pitakkahan iya kalaatan isab

ma sabab pame' na ma aku. Bo' ma dunya ahirat pisukuan du iya kallum taptap ni kasaumulan. ³¹ Suga' heka aa makarahu buttihi' piramuwi du ma waktu siyong. Heka isab taramuwi ma buttihi' pirahu du ma waktu siyong."

Kamintallu na na uk si Isa missala pasal kamatay na

(Matiyu 20.17-19; Lukas 18.31-34)

³² Na, ma labayan peen di si Isa patukad tudju ni दौरا Awrusalam. Si Isa iya hi' parahu min manga mulid na bo' inu-inu tōōd sigam diyōm atay sigam. Tiyāw isab manga aa kasehean iya paturul min damuwihan. Manjari biyo uk si Isa mulid na sangpu' ka duwa pasaddi pabayik min aa kasehean ian bo' iyampa sigam pahati na pasal ayi song patakka ni iya. ³³ "Pake kaam," uk na. "Tiya' kitabi patukad ni Awrusalam. May'an peen kitabi, in aku, Anak Manusiya', siyongan du ni pangantanan manga kaimaman langkaw maka manga guru ma sara' agama. Pitakkahan aku uk sigam hukuman ni kamatay. Puwas hi' siyongan du aku ni pangantanan manga aa 'nsa' Yahudi, ³⁴ bo' pig-udju'-udju' aku uk bangsa ian sampay pigluraan. Piglapdōsan du aku bo' iyampa liyansang piyatay. Suga' puwas peen tallum bahangi min kamatay ku 'llum du aku pabing."

Iya iyamu' uk si Ya'kub maka si Yahiya

(Matiyu 20.20-28)

³⁵ Sakali pay'an ni si Isa si Ya'kub maka si Yahiya iya anak si Sibidi karuwangan. "Tuwan

Guru,” uk sigam, “niya' iyamu' uk kami subay hinang nu ma kami.”

³⁶ Uk si Isa, “Ayi amu' bi?”

³⁷ Nambung sigam, uk na, “Bang taabut waktu kapaningko' nu magpalangngan parinta nu bangsahan, iya kabayaan kami subay kami patingko' nu ma bihing nu, dakayo' ma sakap ni katau, dakayo' ma sakap ni kayi.”

³⁸ Uk si Isa, “'Nsa' katauhan bi bang ayi amu' bi iyu. Makasandal kaam baha' pinanaman kasukkalan sali' pamasukkal ma aku ma sosongun iyu? Atawa makasandal kaam pilabay min kabinsanaan iya song labayan ku?”

³⁹ “Aho', makasandal du kami,” uk duwangan hi'.

Uk si Isa, “Asal makananam du kaam kasukkalan sali' song patakka ni aku. Makalabay du kaam min kabinsanaan iya song labayan ku.
⁴⁰ Suga' 'nsa' niya' kapatut ku mene' bang sayi pitingko' ma bihing ku, sakap ni katau atawa sakap ni kayi. Suku' ko' ian manga aa iya tiyagamahan paningkoan ian hi' uk Tuhan.”

⁴¹ Take peen uk manga sangpu' mulid si Isa pasal bayi iyamu' uk si Ya'kub maka si Yahiya, magtuwi duwangan itu kapaddian atay sigam.

⁴² Hangkan sigam kamemon siyoho' uk si Isa patipun ni tōngōd na. Uk na, “Katauhan bi iya addat manga aa ma dunya itu. Iya bista taga kapatut ngantanan pagparinta ma bangsa kasehean ian magkawasa tōōd asal ma manga aa ma deyoan sigam. Iya du manga puntuk nakura' sigam, magbaya' asal ma sigam. ⁴³ Suga' kaam iyu 'nsa' subay magsalaihi'. Sayi-sayi kaam

baya' palangkaw ma diyōman bi, subay iya mag-sosohan ni kasehean. ⁴⁴ Sayi-sayi kaam baya' pilangkaw subay iya magpaata ni kamemon nabangan sigam. ⁴⁵ Subay iya ningōd ni aku iya Anak Manusiya' itu," uk si Isa. "Iya paitu ku ni dunya 'nsa' aku subay pighinangan uk manga manusiya', suga' sigam iya subay tabang ku. Paitu isab aku bo' paglilla' ku kallum ku pangalakkat ku manga aa heka min paldusahan sigam."

*Aa buta kaulian uk si Isa
(Matiyu 20.29-34; Lukas 18.35-43)*

⁴⁶ Na, takka na di si Isa ni दौरا Ariha. Jari itu, pakallo' peen iya maka manga mulid na min-nihi', maka heka isab aa parōngan ma iya. Niya' aa buta ningko' ma bihing daddōk palabayan sigam. Si Bartimiyus iya, anak si Timiyu. Hinang na ngamu'-ngamu' sin. ⁴⁷ Makatau peen iya in si Isa min Nasaret ian palabay, magtuwi iya ngalingan pakōsōg. "O Isa," uk na, "tubu' Sultan Daud, maase' kau ba ma aku!"

⁴⁸ Pihallingan iya uk aa maheka ian, daa siyoho' maghebok. Suga' pikōsōg gam peen pangalingan na. "O Isa, tubu' Sultan Daud," uk na, "maase' na kau ba!"

⁴⁹ Parōhōng si Isa bo' halling ni manga sehe' na. "Linganin bi iya paitu," uk na.

Jari linganan na. "Paisōg kau," uk manga aa hi'. "Nangge kau sabab ian si Isa ngalinganan kau." ⁵⁰ Magtuwi patulahad buta itu min bayi paningkoan na maka libbahan uk na manta na bayi pagkammōs na bo' patōngōd ni si Isa.

⁵¹ Uk si Isa ma iya, “Ayi kabayaan nu hinang ku ma kau?”

“Tuwan Guru,” uk na, “baya' aku makanda' pabing.”

⁵² Uk si Isa ma iya, “Mowe' na kau. Kaulian na mata nu ma sabab pangandōl nu ma aku.” Saruun-duun du iya makanda' pabing bo' me' iya paturul ma si Isa ma palangnganan na.

11

Kapagpamehe ma si Isa waktu kasōd na ni Awrusalam

(Matiyu 21.1-11; Lukas 19.28-40; Yahiya 12.12-19)

¹ Jari itu, sikōt-sikōt peen di si Isa ni दौरا Awrusalam bo' ma tōngōd kalumaan Betpage maka Betani, taabut uk sigam Bud Kayu Jaitun hi'. Mahi' peen, siyoho' uk si Isa duwangan mulid na parahu min sigam. ² “Pahi' na kaam,” uk na, “ni kalumaan ma dahuhan bi iyu. Pagtakka bi pay'an makatawwa' du kaam dakayo' anak kura' bayi ingkōtan, kura' 'nsa' bayi tapanguraan aa. Hubarin bi bo' bohun bi paitu. ³ Bang niya' ganta' niyaw kaam bang angay kallo' bi, bain bi salaitu. Uk bi, ‘Tuud pagguna uk nakura'. 'Nsa' du taggōl tiyuran du uk na.’ ”

⁴ Na, pahi' duwangan mulid hi' bo' tatawwa' uk sigam anak kura' ma daddōk, ingkōtan ni bihing lawang luma' may'an. Sabu peen sigam ngahubad, ⁵ tiyaw sigam uk manga aa bayi magtanggihan asal ma tōngōd ian hi'. Uk na hi', “Angay hubaran bi iyu?”

⁶ Nambung duwangan mulid ian sali' bayi panohoan si Isa ma sigam bo' diyulan sigam uk manga aa ian palanjal. ⁷ Biyo kura' uk sigam ni si Isa bo' hiyanigan bukut na maka manga badju' sigam bo' iyampa kiyuraan uk si Isa. ⁸ Sakali itu heka aa mallat sammek sigam ma daddōk palabayan na. Kasehean isab bayi nagpe' manga engas-engas dawunan ma diyōm huma bo' siyabulakan uk sigam ma daddōk hi'. ⁹ Manjari baanan manga aa iya mangngan ian min dahuhan si Isa, sampay sigam paturul min damuwihan na, ngalingan sama-sama. Uk na hi', "Pudji tabi iya! Bang peen biyarakatan iya kawakilan uk Tuhan paitu! ¹⁰ Bang peen biyarakatan pagparinta na iya song pibōtang itu, pagparinta si Daud pangkat kitabi. Pudji ni Tuhan Mahatinggi!"

¹¹ Manjari pagtakka si Isa ni diyōm दौरا Awrusalam bo' iyampa pasōd ni diyōm langgal pagkulbanan bo' liling na manga ayi-ayi kamemon ma diyōm na ian. Suga', pagka song sangōm na, paluwas iya minnihi' pabing maka manga mulid na sangpu' ka duwa ni kalumaan Betani.

*Kayu igira siyuknaan uk si Isa
(Matiyu 21.18-19)*

¹² Pag'llaw sawung, makalintas peen sigam min Betani hi', giyōtas na si Isa. ¹³ Jari niya' tanda' na min katahan dakayo' kayu igira labuk dawun na, hangkan iya pay'an nganda' bang taga buwa'. Suga' pagpay'an na, hangkan du dawun iya tanda' may'an sabab 'nsa' le' musim

na magbuwa'. ¹⁴ Siyuknaan uk si Isa kayu ian, uk na, "Puwas minnitu 'nsa' du niya' mangan buwa' min kayu itu sampay ni kasaumulan."

Na, kine sukna' itu uk manga mulid na.

*Pasōd si Isa ni diyōm langgal pagkulbanan
(Matiyu 21.12-17; Lukas 19.45-48; Yahiya 2.13-22)*

¹⁵ Na, takka peen sigam ni Awrusalam, pasōd si Isa ni diyōm langgal pagkulbanan bo' iyampa nagna' magpaluwas manga aa magdagang-dagang maka maglitu may'an. Biyaliskat uk na lamisahan manga aa magsambian sin bangsa liyu ni sin Yahudi. Iya du paningkoan manga aa magdagang assang pagkulban, biyaliskat isab uk na. ¹⁶ 'Nsa' niya' pasaran na ngahakut ayi-ayi labay min diyōm langgal hi'. ¹⁷ Jari magpandu' si Isa ma manga aa ian, uk na, "Tasulat asal ma diyōm kitab iya bayi pagpalatun Tuhan, iya uk na hi', 'Luma' ku itu iyōnan du luma' pagsambahayangan manga aa kabangsa-bangsahan.' Suga' hinang bi na sali' luma' panapukan mundu!"

¹⁸ Kahakahan manga imam langkaw maka manga guru ma sara' agama pasal hinang si Isa itu, iya poon sigam nagna' maggara' bang salaingga uk sigam mapatay ma iya. Tiyāw asal sigam ma iya sabab kainu-inuhan pandu' na uk mahadjana' kamemon.

¹⁹ Pagsong kohap peen, magkalloan di si Isa min Awrusalam hi'.

*Pandu' min kayu igira
(Matiyu 21.20-22)*

²⁰ Subu-subu peen, ma salta' peen di si Isa palabay minnihi', tanda' uk sigam kayu igira bayi siyuknaan hi'. Lanōs na min gamut na sampay ni diyataan na. ²¹ Taintōm uk si Petros bayi halling si Isa bo' uk na, “Ndaun ba, Tuhan! Lanōs na kayu igira bayi siyuknaan uk nu hi'!”

²² Nambung si Isa ma sigam, uk na, “Mangandōl kaam ma Tuhan. ²³ Baan ta kaam tōōd, bang sawupama soho' bi bud itu pakallo' min tōngōd na bo' pabōtang ni diyōm sallang, tahnang du ma kaam bang peen 'nsa' niya' hawal-hawal ma diyōm atay bi, bang peen kaam ngahalap sadja in bayi amu' bi kajari du. ²⁴ Hangkan uk ku ma kaam, bang niya' ayi-ayi amu' bi ni Tuhan, tantu kaam makakallo' bang peen kaam ngahalap in kaam makasambut na. ²⁵ Maka bang kaam nangege nambahayang bo' niya' laat-laot ma diyōm atay bi tudju ni aa, ampunun bi aa ian bo' kaam iyampun isab uk Tuhan manga kalaatan bayi tahnang bi. [²⁶ Iya bayik na, bang 'nsa' ampun bi aa bayi makabuwana kaam dusa, iya du kaam 'nsa' iyampun uk 'Mma' bi Tuhan ma diyōm sulga'.]”

*Tiyaw si Isa bang minningga kapatut na
(Matiyu 21.23-27; Lukas 20.1-8)*

²⁷ Takka sigam pabing ni Awrusalam. Manjari itu, pasalta' peen si Isa maglangngan ma diyōm langgal pagkulbanan, pahi' ni iya manga kaimaman langkaw maka manga guru ma sara' agama maka manga kamaasan Yahudi. ²⁸ Uk sigam ni iya, “Ayi kapatut nu maghinang salaiyu? Sayi bayi muwanan kau kapatutan?”

²⁹ Uk si Isa, “Niya' dakayo' paniyawan ku ma kaam dahu. Jari bang itu sambungan bi baan ta du kaam bang ayi kapatut ku maghinang salaitu. ³⁰ Iya bayi kapatut si Yahiya magpandi manga aa, kapatut min Tuhan baha' atawa min manusiya' sadja? Sambungin bi iyu hi'.”

³¹ Sakali sigam mag-isun-isun, uk sigam, “Bang sawupama uk ta in kapatut si Yahiya ian bayi min Tuhan, tiyaw du kitabi uk na itu bang angay kitabi 'nsa' bayi magkahagad ma si Yahiya.

³² Suga' bang uk ta in kapatut si Yahiya ian min manusiya' sadja, allā, piligdu.” Tiyāw asal sigam ma manga aa mahadjana' sabab magkahagad manga aa kamemon in si Yahiya nabi du tōōd min Tuhan. ³³ Hangkan salaitu iya panambung manga nakura' ian ma tiyaw si Isa, uk na hi', “'Nsa' katauhan kami bang minningga kapatut na.”

“Na,” uk si Isa, “iya du aku 'nsa' ma' ma kaam bang minningga kapatut ku maghinang manga hinang ku itu.”

12

Paralilan pasal manga aa magtunggu' ma kabbun anggul

(Matiyu 21.33-46; Lukas 20.9-19)

¹ Manjari nagna' si Isa halling kissa paralilan ma manga aa. “Niya',” uk na, “dakayo' aa taga tana' bayi nanōm bahan anggul ma kabbun na. Bayi libut uk na maka ad, bayi kiyali lowang paggipitan buwa' anggul panawuran bohe' na. Hinang isab uk na dakayo' bawung-bawung

langkaw pamantawan. Puwas hi' bayi patunguan na kabbun ian ma manga aa magtutunggu' bo' iyampa iya pakallo' tudju ni lahat saddi. ² Taabut peen musim pagpusu' buwa' anggul hi', siyoho' uk aa dapu kabbun ian dakayo' sosohoan na pahi' ni manga aa magtutunggu' ngallo' bahagi' na. ³ Suga' pagtakka sosohoan itu pahi' siyaggaw iya uk aa magtutunggu'. Liyapdōsan iya uk sigam bo' iyampa pipowe' ma 'nsa' niya' tabo na. ⁴ Puwas hi' noho' na isab aa dapu ian dakayo' sosohoan na saddi pahi' ni sigam. Jari sosohoan na dakayo' itu kiyakal ma kok na uk manga magtutunggu'. Hiyalipulu isab iya. ⁵ Puwas hi' noho' na isab aa dapu ian dakayo' sosohoan na saddi pahi' bo' iya itu bayi piyatay uk sigam. Heka le' isab sosohoan na bayi pigsalaihi' uk manga aa magtutunggu' ian. Kasehean bayi liyapdōsan uk sigam, kasehean bayi piyatay. ⁶ Hangkan du iya sadja takapin, iya anak aa dapu kabbun, iya anak na lalla kalasahan na. Jari itu, ma damuwi katapusan, bayi soho' na pahi' anak na lahasiya' itu. Uk na ma diyōm pikilan na, 'Tantu pig-addatan anak ku itu uk manga tunggu' hi'.' ⁷ Suga' pag'nda' manga tunggu' ma anak dapu kabbun itu, magtuwi sigam mag-isun. Uk sigam, 'Iya na ko' iyu anak aa dapu. Sung kitabi, mapatay iya bo' takallo' tabi tana' na.' ⁸ Manjari siyaggaw iya uk sigam. Biyono' iya bo' timanan patay na paluwas min ad hi'.

⁹ "Na," uk si Isa, "ayi baha' hinang aa dapu kabbun? Tantu du iya pay'an mapatay manga aa magtutunggu' hi' bo' patunguan na tana' na ma

aa saddi.” ¹⁰ Tiyaw iya ni manga aa ian, “'Nsa' bayi tabassa bi baha' diyōm kitab, iya uk na hi', 'Iya batu bayi tasulak uk manga aa maghihinang luma', iya kibā' 'nsa' niya' guna na, Iya na ian batu mehe tōōd kalagihan na.

¹¹ Hinang Tuhan ko' ian, hap makalandu' ma panganda' kami.' ”

¹² Tasayu uk manga nakura' Yahudi ian in sigam du piandigan uk si Isa, hangkan iya arak siyaggaw uk sigam. Suga' 'nsa' kalanduan sabab tiyāw sigam ma manga Yahudi mahadjana' hi', iya poon iya pisaran uk sigam bo' sigam pakallo' minnihi'.

*Pasal pagbayad buwis sultan
(Matiyu 22.15-22; Lukas 20.20-26)*

¹³ Na, niya' pipahi' ni si Isa manga Parisi maka manga be'-bean si Herod. Siyoho' sigam tiyaw iya pahap bo' supaya iya tasaggaw ma panambung na. ¹⁴ Jari itu pahi' sigam ni si Isa bo' uk sigam, “Tuwan Guru, katauhan kami in kau pote' asal atay nu. 'Nsa' du kau tiyāw siyaway uk sayi-sayi sabab sali' du bohan nu ma aa kamemon. Bannal sadja pamandu' nu pasal kawul maka piil iya kibayaan uk Tuhan. Na, bang ma kau, bang kita ganta' mayad sukay ni parinta Roma iya deyo' min Sultan Mahatinggi hi', langgal ta baha' sara' agama tabi? Wajib kita mayad atawa 'nsa'?”

¹⁵ Suga' kitauhan asal uk si Isa pangakkal sigam, hangkan uk na ni sigam. “Angay kaam baya' naggaw aku ma bissala ku? Songin aku pisita. Pandain aku.”

¹⁶ Biyohan iya dakayo' pisita bo' tiyaw na sigam, uk na, "Patta' sayi maka òn sayi ma sin itu?"

"Patta' Sultan Mahatinggi maka sulat na," uk sambung sigam.

¹⁷ "Na!" uk si Isa, "pagka suku' sultan ko' itu pamayarun bi ni iya. Damikkiyan na bang niya' ayi-ayi suku' Tuhan, ungsurin bi isab ni Tuhan."

Inu-inu magtuwi manga aa ian ma si Isa.

Paniyaw pasal kallum pabayik ma manga aa magpatayan

(Matiyu 22.23-33; Lukas 20.27-40)

¹⁸ Puwas hi' niya' pay'an ni si Isa manga aa Sad-dusi, daginis agama Yahudi iya uk na 'nsa' niya' 'llum pabing ma 'llaw damuwi. Tiyaw sigam ma si Isa. ¹⁹ "Tuwan Guru," uk sigam, "niya' sara' bayi pangamban kitabi uk si Musa pasal aa matay ma 'nsa' taga tubu'. In balu na subay killo' handa uk siyay na bo' supaya niya' anak bista tubu' min aa bayi matay hi'. ²⁰ Na," uk sigam, "niya' bayi pitu' lalla magdanakan. Maghanda siyaka hi' suga' matay iya ma 'nsa' taga anak. ²¹ Jari balu hi', killo' handa uk siyay pasunu' bo' matay isab iya ma 'nsa' taga anak. Damikkiyan na isab siyay katallu na. ²² Papuut ta na, in pitu' magdanakan bayi makahanda ni dakayo' du danda hi' bo' matay sigam kamemon ma 'nsa' taga anak. Ma katapusan na matay isab danda. ²³ Na, Tuwan," uk sigam, "bang taabut 'llaw pagpakallum pabayik manga aa magpatayan, handa sayi baha' danda hi'? Sabab bayi iya takallo' handa uk sigam kapitu' magdanakan."

²⁴ Nambung si Isa ma sigam, uk na, “Iya hangkan kaam sã' sabab 'nsa' katauhan bi bang ayi ma diyôm kitab, maka 'nsa' katauhan bi kôsög kawasa Tuhan. ²⁵ Sabab bang manusiya' itu pikallum min kamatay makasali' du sigam ni bangsa malaikat ma diyôm sulga' sabab 'nsa' na sigam maghanda-maghalla. ²⁶ Na, iya pasal isab manga aa pikallum pabing min kamatay, kila ku 'nsa' tabassa bi ma diyôm kitab si Musa, iya pasal poon puhung nuleyab. Halling Tuhan ma iya, ‘Aku iya Tuhan di si Ibrahim, si Isahak maka si Ya'kub.’ ²⁷ Tuhan itu,” uk si Isa, “pagtuhanan asal uk manga aa 'llum, 'nsa' uk aa magpatayan. Mehe pahap kasaan bi!” (Hati na masi 'llum di si Ibrahim ian ma diyôm ahirat minsan taggöl na kamatay ginhawa-baran sigam.)

Panohoan umbul dakayo'

(Matiyu 22.34-40; Lukas 10.25-28)

²⁸ Na, niya' may'an dakayo' guru ma sara' agama, bo' take na pagbissala si Isa maka manga Saddusi hi'. Tapikil na peen hap panambung si Isa ma sigam, pasiköt iya ni si Isa tiyaw, uk na, “Ingga iya panohoan Tuhan halgaan min kamemon?”

²⁹ Uk si Isa, “Iya na itu dakayo', iya uk na hi', ‘Pake kaam bangsa Israil! Dakayo' du Panghu' tabi, iya na Tuhan tabi Alla. ³⁰ Wajib kaam lasa tōöd ma Panghu' bi Tuhan. Iya lasa bi ma iya subay min diyôm atay bi, min panahuhan bi, min diyôm ginhawa-baran bi, maka min kôsög bi.’

³¹ Iya na itu panohoan karuwa na, iya uk na hi', ‘Wajib isab kaam lasahan pagkahi bi manusiya'

sali' uk bi lasahan baran bi.' 'Nsa' niya' panohoan makaliyu min duwa panohoan iyu hi'."

³² "Tawwa', Tuwan Guru," uk guru ian ni si Isa. "Bannal iya uk nu iyu. In Tuhan tabi dakayo' du. 'Nsa' niya' saddi min iya. ³³ Maka manusiya' itu wajib lasa ma Tuhan min diyōm atay na maka min diyōm ginhawa-baran na maka min kōsōg na. Wajib isab iya lasahan pagkahi na manusiya' sali' uk na lasahan baran na. Halgaan panohoan karuwa itu, wajib biyōgbōgan labi le' min hinang pangungsud sasumbayan atawa lalabōtan kaginīs-ginisan ni Tuhan."

³⁴ Jari tasayu uk si Isa lōm tau aa ian nambung salaihi', hangkan uk na ma iya, "Kau iyu sikōt na ni diyōman pagparinta Tuhan." Puwas hi' 'nsa' niya' makatawakkal tiyaw ayi-ayi ma si Isa.

*Paniyawan pasal si Almasi
(Matiyu 22.41-46; Lukas 20.41-44)*

³⁵ Manjari itu, pasalta' peen si Isa mandu' ma diyōm langgal pagkulbanan, niya' tiyaw na, uk na, "Angay manga guru ma sara' agama magpandu' pasal si Almasi in iya tubu' si Sultan Daud? ³⁶ Sabab si Daud baran na bayi magpalatun, waktu kapagbaya' Nyawa Sutsi ma iya. Salaitu bayi pagpalatun na hi':

'Bayi ngabtang Tuhan ni Panghu' ku, uk na,
Dayi' kau; ningko' kau ma bihing ku sakap ni
katau,
Bo' bo ku palbantahan nu tatawu' ma deyo' pat-
nayi' nu.'

³⁷ Na,” uk si Isa, “pagka si Almasi iyōnan Panghu' uk si Daud, tantu iya 'nsa' panubu' si Daud sadja.”

Pamandu' si Isa pasal manga guru ma sara' agama

(Matiyu 23.1-36; Lukas 20.45-47)

Manjari landu' heka aa kiyōgan pake ma si Isa. ³⁸ Uk na ma diyōm pandu' na, “Halliin bi manga guru ma sara' agama, iya tagihan maglunsul magpamakay juba taha'. Tagihan isab sigam hiyulmat bang ma mayiran. ³⁹ Bang ma diyōm langgal baya' sigam pitingko' ma tingkoan bangsahan. Iya du bang sigam ma pagjamuhan, subay paningkoan iya tiyawuan aa langkaw. ⁴⁰ Nganyaya uk sigam manga luma' balu danda, maka pitaha' uk sigam sambahayang sigam paglaku-laku sigam in sigam bal-iman. Hangkan du pikalap kabinsanaan ma sigam ma ahirat.”

Pasal sin pangungsud uk balu danda

(Lukas 21.1-4)

⁴¹ Na, ningko' peen si Isa ma diyōm langgal, ma tōngōd tuung pangahugan sin pagjakat, nganda'-nganda' iya ma manga aa ngahug sin pagjakat sigam. Heka aa dayahan hi' ngahug pilak heka. ⁴² Manjari niya' pay'an dakayo' danda balu, miskin tōōd, ngahug duwa pisita tumbaga halga' na dakayo' sin. ⁴³ Sakali siyoho' uk si Isa manga mulid na patipun ni iya bo' uk na ma sigam, “Bannal iya pama' ku kaam itu, iya duwa pisita sin tahug uk danda miskin itu halgaan le' min pilak kamemon bayi tahug uk kasehean. ⁴⁴ Sabab kasehean ian bayi pamuwan sigam min

alta' sigam maglabi-labi. Suga' danda itu, minsan iya miskin, bayi muwan sin na kamemon iya arak pamalli na balanja' na."

13

Pagpalatun si Isa pasal kalubu langgal pagkulbanan

(Matiyu 24.1-2; Lukas 21.5-6)

¹ Manjari itu, pasalta' peen si Isa paluwas min langgal pagkulbanan, niya' dakayo' mulid na halling ni iya, "'Ndaun ba, Tuhan!'" uk na. "Lingkat pahap langgal itu maka manga batu bayi pangahinang iya!"

² Nambung si Isa, uk na, "Tanda' nu kamehe langgal itu kamemon, a? Suga' baan ta kau, ma sosongun in langgal itu lubu du. 'Nsa' du niya' batu na ngapin magbangkat, kiyanat du kamemon."

Manga kasigpitan maka kabinsanaan

(Matiyu 24.3-14; Lukas 21.7-19)

³ Puwas hi', ningko' peen si Isa ma Bud Kayu Jaitun, ma tampalan langgal pagkulbanan hi', pay'an ni iya si Petros, si Ya'kub, si Yahiya maka si Andariyas, bo' sigam-sigam sadja na.

⁴ Uk sigam ni si Isa, "Pahatihun kono' kami bang umay paniya' iya bayi uk nu sini', maka bang paltandaan ayi piluwas bo' kitauhan in pakaradjaan ian kamemon song pitakka na?"

⁵ Nambung si Isa, uk na, "Kamaya'-maya' kaam bo' kaam 'nsa' kaakkalan. ⁶ Sabab ma

sosongun heka paitu nabbut ōn ku, maglaku-laku in sigam si Almasi na bo' heka tabo-bo iyakkalan uk sigam. ⁷ Bang niya' take bi hunub-hunub pagbono' ma kasikōtan atawa habal pasal pagbono' ma lahat saddi, daa kaam gawa. Tantu paniya' pagbono' suga' 'nsa' le' ian hi' 'llaw kiyamat. ⁸ Magbono' du bangsa dakayo' maka dakayo', parinta dakayo' isab maka parinta dakayo'. Paniya' du isab linug ma sabarang lahat, maka paniya' isab gōtōm. Suga' in bala' itu kamemon, tagnaan na sadja, sali' dalil danda battōng bang iyampa tananam na paddi' song nganak.

⁹ “Suga' kaam iyu,” uk si Isa, “subay painsap tōōd sabab siyaggaw du kaam bo' kaam pitakkahan ni paghukuman. Piglapdōsan du kaam ma diyōm manga langgal Yahudi. Biyo du kaam patampal ni manga gubnul maka ni manga sultan ma sabab aku iya pamean bi, supaya kaam makapatanyag lapal hap ni sigam. ¹⁰ Lapal hap itu subay pignasihati dahu ni sabarang bangsa bo' iyampa taabut 'llaw kiyamat dunya. ¹¹ Bang kaam ganta' siyaggaw bo' pitakkahan ni sara' daa kaam magsusa dahu bang ayi subay pamissala bi. Ayi-ayi lapal pamuwan ma kaam bang taabut waktu na, iya na hi' pamissalahun bi. Sabab na 'nsa' baran bi iya halling ma waktu hi' suga' Nyawa Sutsi. ¹² Ma waktu siyong ian niya' du manga aa nukbalan danakan sigam ni aa bo' piyatay. Niya' du isab manga maas lalla nukbalan anak na bo' piyatay. Manga anak isab manta du ma maas sigam, noho' isab subay piyatay. ¹³ Maka kaam manga mulid ku,” uk

si Isa, “kibansihan du kaam uk aa kamemon ma sabab aku iya pamean bi. Suga' lappasan du sayi-sayi hōgōt iman na sampay napusan kabinsanaan ian.”

*Pasal kabinsanaan landu' bisa
(Matiyu 24.15-28; Lukas 21.20-24)*

¹⁴ “Ma sosongun niya' du tanda' bi ayi-ayi makasammal pibōtang ma 'nsa' patut pabōtangan na. (Sayi-sayi kaam magbassa itu hi' siyoho' pahati). Bang ihi' piniya' na, sasuku pabōtang ma tana' Yahudiya subay lahi pahi' ni kabūd-būran. ¹⁵ Bang niya' aa ganta' ma luwasan luma' na subay 'nsa' pabing ma diyōm luma' na ngallo' ayi-ayi na. ¹⁶ Bang niya' aa ma huma na subay 'nsa' pabing ngallo' badju' na paghaggut. ¹⁷ 'Ndu', makaase'-ase' manga danda battōng ma masa ian hi' maka manga danda taga anak duru' le'. ¹⁸ Amuin bi ase' ni Tuhan bang peen pakaradjaan ian 'nsa' magsabu maka musim haggut. ¹⁹ Sabab iya kabinsanaan patumbuk ma masa ma sosongun ian,” uk si Isa, “kalap le' bisa na min kabinsanaan kamemon bayi kalabayan manusiya' sataggōl min waktu pamapanjari dunya uk Tuhan sampay ni kabutihian. Maka 'nsa' isab kabayikan. ²⁰ Lipara kiyulangan du uk Tuhan taggōl kabinsanaan ian. Bang bayi 'nsa', 'nsa' du niya' ngapin 'llum. Kiyulangan du uk Tuhan ma sabab manga aa na iya asal tapene' na.

²¹ “Na, bang taabut waktu ian hi' bo' niya' ganta' ma' ni kaam, uk na hi', ‘Ndaun bi! Tiya' na Almasi,’ atawa, ‘Ian na iya may'an,’ daa

tōōd kahagarun bi. ²² Sabab na ma waktu ian niya' du paluwas manga aa magnahu'-nahu' in sigam si Almasi atawa in sigam nabi min Tuhan. Magpanda' sigam hinang barakatan maka manga paltandaan kainu-inuhan aa bo' supaya kaakkalan sampay aa suku' Tuhan iya asal tapene' na, bang ganta' tabo iyakkalan. ²³ Suga' painsap kaam," uk si Isa ni manga mulid na hi'. "Bayi na kaam pahati ku pasal pakaradjaan iyu kamemon, ma 'nsa' le' taabut waktu na."

Pasal kapaitu Anak Manusiya'

(Matiyu 24.29-31; Lukas 21.25-28)

²⁴ "Ma 'llaw ma sosongun ian," uk si Isa, "puwas peen manga kabinsanaan bayi tasabbut ku hi', ngalindōm du mata 'llaw maka bulan 'nsa' na muwan sawa na. ²⁵ Manga bituun isab magkapakpak na min diyata' langit maka ayi-ayi bayi pibōtang uk Tuhan ma tōngaan ayan tabo du maglingas. ²⁶ Puwas hi' makanda' du manga manusiya' ma aku, Anak Manusiya' itu, me' min gabun tudju paitu. Tanda' du uk sigam kōsōg barakat ku maka sahaya ku. ²⁷ Soho' ku du manga malaikat ku ni 'mpat pidju dunya nipun manga aa bayi tapene' ku, min bihing langit dambiya' maka dambiya'."

Kapamintangan min kayu igira

(Matiyu 24.32-35; Lukas 21.29-33)

²⁸ "Pamintangin bi poon kayu igira," uk si Isa. "Bang tanda' bi kayu igira itu ngugbus tong engas-engas na sampay ngandawun na tōōd, minnihi' katauhan bi song musim pangallaw

na. ²⁹ Damikkiyan na bang tanda' bi paniya' na bayi pamissala ku ma kaam hi', minnihi' isab katauhan bi in kabayik ku ni dunya sikōt na. ³⁰ Bannal iya pama' ku itu ma kaam, ma 'nsa' le' magpatayan manga aa iya 'llum ma buttihian, paniya' du pakaradjaan kamemon bayi pamissala ku hi'. ³¹ Papinda du langit maka dunya suga' kabtangan ku itu 'nsa' tōōd magkapinda."

*'Nsa' niya' makatauhan waktu kabayik si Isa
(Matiyu 24.36-44)*

³² "'Nsa' niya' makatau," uk si Isa, "bang umay 'llaw maka waktu kabayik ku paitu ni dunya. Minsan bangsa malaikat ma diyōm sulga', 'nsa' kitauhan uk sigam. Minsan aku, Anak Tuhan, 'nsa' katauhan ku. Duwal 'Mma' ku Tuhan iya makatau. ³³ Painsap kaam! Pajaga kaam, sabab 'nsa' katauhan bi ian hi' bang umay waktu pamaniya' na. ³⁴ Iya dalil na sali' aa magbamba pakallo' min luma' na mangngan ni lahat saddi. Pajagahan na ayi-ayi na ma manga sosohoan na. Pabōtangan na sigam hinang pakaniya-kaniya, bo' amay-amayan na tunggu' lawang, siyoho' pajaga tōōd. ³⁵ Na," uk si Isa, "iya du kaam subay pajaga sabab 'nsa' katauhan bi bang umay waktu katakka iya dapu luma', bang song kohap, tōnga' bahangi, waktu panigauk manuk, atawa waktu pagkallat 'llaw. ³⁶ Kamaya'-maya' kaam tagha' takka iya dapu luma', arakala' taabut kaam magtuwihan. ³⁷ Hangkan na panohoan ku ma kaam subay sali' uk ku ma aa kamemon, 'Pajaga kaam!' "

14

Kaisunan asal panaggaw ma si Isa

(Matiyu 26.1-5; Lukas 22.1-2; Yahiya 11.45-53)

¹ Na, duwangallow le' bo' hinang Pangintōman maka hinang pagkakan manga Yahudi tinapay 'nsa' kalamuran pasulig. Manjari manga kaimaman langkaw maka manga guru ma sara' agama mag-isun bang salaingga uk sigam naggaw ma si Isa ma 'nsa' niya' makatauhan iya, bo' supaya iya piyatay. ² “Daa pasalta' ta ma pagjamu,” uk sigam, “bo' 'nsa' hiluhala' manga aa mahad-jana'.”

Si Isa tiyumpahan 'nsallan pahamut

(Matiyu 26.6-13; Yahiya 12.1-8)

³ Na, ian si Isa ma Betani, ma diyōm luma' si Simun aa bayi ipul. Ma pagkakanan peen si Isa niya' pay'an ni iya dakayo' danda mo bingki'-bingki' hinangan batu pote', lōōnan 'nsallan pahamut. 'Nsallan itu 'nsallan narda 'nsa' niya' simbug na, landu' halgaan. Jari hiyopo' uk danda kallong bingki'-bingki' bo' tiyumpahan 'nsallan na hi' ni diyata' kok si Isa. ⁴ Niya' may'an manga aa ngandugal bo' magbissala-bissala sigam, “Angay 'nsallan halgaan itu pikaat?” ⁵ Arapun piballihan labi tallu hatas pilak bo' ballihan na ian pamuwan ni manga aa miskin.” Jari siyaway bidda' uk sigam danda bayi numpa hi'.

⁶ Suga' halling si Isa, uk na, “Pasarin bi na iya. Angay iya sasaw bi? Hap kalandu' hinang na ma aku itu. ⁷ Sabab saumul na peen niya' aa miskin ma kaam. Makatabang du kaam ma sigam bang niya' kabayaan bi umay-umay. Suga'

aku itu 'nsa' du taggōl ma kaam. ⁸ Danda itu bayi makahinang iya takowe' na, hati na tumpahan na 'nsallan pahamut ni baran ku pangawal 'llaw pagkubul ma aku. ⁹ Bannal iya halling ku itu ma kaam," uk si Isa, "paingga-paingga lahat pagnasi-hatan lapal hap ma kalohahan dunya, kissa du pasal bayi hinang danda itu pangintōman manga aa ma iya."

Ngisun si Judas nongan si Isa ni manga nakura' Yahudi

(Matiyu 26.14-16; Lukas 22.3-6)

¹⁰ Puwas peen ian si Judas Iskariyut, dakayo' mulid si Isa min sangpu' ka duwa, bayi pahi' ni kaimaman langkaw bahasa mag-isun nongan si Isa ni sigam. ¹¹ Pagtake sigam bang ayi gawi si Judas itu, magtuwi sigam kiyōgan bo' nganjanji' sigam namba iya maka sin. Puwas ian meha na iya waktu hap panong na si Isa ni sigam.

Si Isa maka manga mulid na magjamu ma hinang Pangintōman

(Matiyu 26.17-25; Lukas 22.7-23; Yahiya 13.21-30)

¹² Na, taabut tagnaan 'llaw paghinang manga Yahudi ma hinang Tinapay 'Nsa' bayi Kalamuran Pasulig. Iya na ian 'llaw panumbay manga anak bili-bili iya kiyakan uk sigam pangintōman waktu bayi kapangalappas Tuhan ma ka'mbo'-mboan sigam ma lahat Misil hi'. Tiyaw si Isa uk manga mulid na. Uk sigam, "Maingga kabayaan nu panakapan kami pagjamuhan nu ma hinang Pangintōman?"

¹³ Jari siyoho' uk si Isa duwangan mulid na, uk na, "Pahi' kaam ni diyōm दौरा iyu. Siyampang du kaam uk dakayo' lalla mo kibus lōnan bohe'. Turulun bi iya ¹⁴ ni luma' iya pasōran na, bo' bain bi aa dapu luma' hi'. Uk bi, 'Siyoho' kau tiyaw uk guru hi' bang maingga kono' bilik pag-jamuhan na maka manga mulid na ma hinang Pangintōman?' ¹⁵ Jari pindaan du kaam bilik loha ma pangkat diyata'," uk si Isa. "Panyap asal bilik ian bo' may'an kaam magsakap kiyakan tabi."

¹⁶ Na, pahi' duwangan mulid hi' ni diyōm दौरा. Tanda' uk sigam mahi' sali' bayi pamissala sigam uk si Isa bo' siyakap uk sigam kiyakan ma hinang Pangintōman.

¹⁷ Taabut peen song kohap magbe' si Isa maka mulid na sangpu' ka duwa pay'an ni luma' pagsakapan kiyakan hi'. ¹⁸ Jari itu, pasalta' sigam mangan, missala si Isa ni sigam, uk na, "Bannal iya halling ku itu ma kaam, niya' dangan min kaam maggara' nongan aku ni banta ku. Tiya' ma itu magsawu maka aku."

¹⁹ Magtuwi katakkahan susa manga mulid hi' bo' tiyaw sigam ma si Isa magsunu'-sunu'. Uk na hi', "'Nsa' baha' aku?"

²⁰ Uk sambung si Isa, "Aa du min kaam sangpu' ka duwa, sehe' ku magsawu nublanan tinapay na ni diyōm pinggan itu. ²¹ Aku itu, Anak Manusiya'," uk si Isa, "matay du sali' bayi tasulat ma pasalan ku ma diyōm kitab. Suga' siya-siya du aa iya nongan Anak Manusiya' ni banta na. Hap le' aa ian 'nsa' bayi iyanakan."

Jamuhan si Panghu' Isa
(Matiyu 26.26-30; Lukas 22.14-20; 1 Kurintu
11.23-25)

²² Sabu peen sigam masi mangan, killo' tinapay uk si Isa. Iyamuan uk na pagsukulan bo' iyampa pighopo'-hopo' uk na bo' pamuwan na ma manga mulid na. “Sambutun bi,” uk na, “sabab tinapay itu baran ku ko'.”

²³ Killo' isab uk na dakayo' sawan bo' iyamuan uk na isab pagsukulan bo' iyampa songan na ni sigam panginuman sigam kamemon. ²⁴ Uk na ma sigam, “Laha' ku ko' itu, tanda' kapagsulitan Tuhan maka manusiya'. Laha' ku song pitumpa ma sabab aa heka supaya sigam kalappasan. ²⁵ Bannal iya pama' ku itu ma kaam, puwas itu 'nsa' aku ngingum bohe' anggul itu pabing. Subay aku ma diyōm pagparintahan Tuhan na bo' iyampa aku ngingum bohe' anggul bahu.”

²⁶ Puwas hi', ubus peen uk sigam bayi ngalang dakayo' kalangan pamudji Tuhan, paluwas na sigam minnihi' tudju ni Bud Kayu Jaitun.

Si Isa halling pasal si Petros mayilu du
(Matiyu 26.31-35; Lukas 22.31-34; Yahiya
13.36-38)

²⁷ Manjari halling si Isa ni sigam, uk na, “Lahi du kaam kamemon ngalabba min aku sabab tasulat ko' ian ma diyōm kitab. Uk na hi', ‘Papatay ku,’ uk Tuhan, ‘aa bayi ngipat bili-bili bo' kawukanat manga bili-bili bayi daumpigan.’ ²⁸ Suga' bang aku tapakallum na pabing min kamatay ku parahu du aku min kaam tudju ni lahat Jalil.”

²⁹ Halling si Petros ni iya, uk na, “'Nsa' tōōd kau 'mbanan ku minsan kau 'mbanan uk kasehean itu.”

³⁰ Uk si Isa, “Baan ta kau tōōd, ma sangōm itu, ma 'nsa' le' taminduwa panigauk manuk, mayilu du kau min tallu in aku 'nsa' katauhan nu.”

³¹ Gam peen kōsōg uk si Petros halling, uk na, “Minsan aku paunung matay ma kau 'nsa' du kau payiluhan ku.” Iya du manga mulid kasehean, salaihi' isab halling sigam.

Si Isa nabbut ni Tuhan ma kabun Getsemane (Matiyu 26.36-46; Lukas 22.39-46)

³² Manjari palanjil le' sigam ni kabun iyōnan Getsemane bo' uk si Isa ni manga mulid na, “Maitu le' kaam ningko'. Pay'an le' aku nambahayang.” ³³ Iya biyo uk si Isa sehe' na pay'an si Petros maka si Ya'kub maka si Yahiya. Sakali magkasusahan iya, magkabba-kabba atay na. ³⁴ Uk na ni tallungan mulid na hi', “Aku itu agōn magkamamatay ma sabab kasusahan itu. Ngagad kaam ma itu magjaga.”

³⁵ Makalawak-lawak peen iya min sigam pahantak iya ni tana' maka uk na nabbut ni Tuhan. Iya iyamu' uk na bang makajari iya 'nsa' na pitakkahan kabinsanaan iya song taabut na. ³⁶ “'Ndu', 'Mma'!” uk na. “Bang makajari pakaloin le' min aku kabinsanaan itu. Suga' 'nsa' kabayaan ku subay diyulan, bang peen min kabayaan nu.”

³⁷ Puwas hi' pabing si Isa ni manga mulid na tallungan bo' tatawwa' na sigam magtuwihan. Uk na ni si Petros, “O Simun, tuwi kau? 'Nsa' kau makatatas baha' nganjaga minsan laa danjam

sadja? ³⁸ Pajaga kaam. Ngamu' kaam tabang ni Tuhan bo' kaam 'nsa' tabo uk sasat. Baya' tōōd kaam diyōm atay bi me' ma soho' ku suga' 'nsa' takaya uk baran bi.”

³⁹ Sakali pahi' si Isa nabbut ni Tuhan pabing sali' bayi panabbut na dahu. ⁴⁰ Makabayik peen iya ni di si Petros tatawwa' na isab sigam magtuwihan pabing sabab kiyaru' kalandu'. 'Nsa' kitauhan uk sigam bang ayi panambung sigam ma si Isa.

⁴¹ Pagbayik si Isa kamintallu na, uk na ni sigam, “Oy, tuwi le' kaam? Pahali-hali le' kaam? Sarang na ko' iyu. Taabut na waktu. Aku, Anak Manusiya' itu, song na tiyukbalan ni pangantanan manga aa laat. ⁴² Papunduk kaam. Sung na kitabi sabab iyu na aa iya nongan aku ni sigam.”

Si Isa siyaggaw uk manga sundalu

(Matiyu 26.47-56; Lukas 22.47-53; Yahiya 18.3-12)

⁴³ Na, pasalta' peen si Isa halling le' ni manga mulid na, magtuwi du takka pay'an si Judas, dakayo' mulid si Isa min sangpu' ka duwa hi'. Heka aa magbe' maka iya magbo takōs maka manga kakakal. Manga aa ian bayi siyoho' pay'an uk manga kaimaman langkaw sampay uk manga guru ma sara' agama maka manga kamaasan. ⁴⁴ Manga aa magtatakōs ian bayi asal biyuwanan pandōga uk si Judas. Bayi uk na ma sigam, “Iya aa siyum ku, iya na hi' saggaw bi. Bohun bi iya pahi' maka jagahin bi iya pahap-hap.”

⁴⁵ Pagtakka si Judas pay'an magtuwi iya pasikōt ni si Isa. "Tuwan Guru," uk na. Jari siyum uk na si Isa. ⁴⁶ Manjari siyaggaw na si Isa uk manga aa ian, intanan pahōgōt. ⁴⁷ Suga' niya' dakayo' min manga aa magtanggapahan may'an ngahurusan patakōs na. Liyagut uk na dakayo' sosohoan Imam-nakura' bo' bintas dambiya' tainga na. ⁴⁸ Halling si Isa ni manga aa bayi managgaw iya, uk na, "Kaba' bi in aku mundu baha', iya poon kaam subay mo takōs maka kakakal panaggaw bi ma aku? ⁴⁹ Kahaba'-kahaba' 'llaw bayi aku mandu' ma diyōm langgal pagkulbanan hi'. Mahi' aku ma kaam bo' 'nsa' aku bayi saggaw bi mahi'. Suga' ayi-ayi bayi tasulat ma diyōm kitab subay niya' kamaksuran na."

⁵⁰ Manjari maglahihan manga mulid si Isa kamemon bo' pisaran iya may'an.

⁵¹ Niya' isab may'an dakayo' subul me' ma si Isa, magsiob-siob sadja. Arak iya siyaggaw uk sigam, ⁵² suga' 'mbanan uk na siob bayi pisiag uk na bo' lahi iya ma 'nsa' niya' sammek na.

*Si Isa biyo paharap ni palhimpunan
(Matiyu 26.57-68; Lukas 22.54-55, 63-71;
Yahiya 18.13-14, 19-24)*

⁵³ Manjari itu biyo si Isa uk sigam ni luma' Imam-nakura'. Ian magtipun manga kaiman langkaw kamemon maka manga kamaasan maka manga guru ma sara' agama. ⁵⁴ Na, si Petros iya bayi paturul ma si Isa suga' min katahan. Paturul iya sampay pasōd na ni diyōm halaman luma' Imam-nakura' bo' may'an

iya magtingkoan maka manga jaga imam hi', parangka di na ma bihing api. ⁵⁵ Iya kaimaman langkaw maka manga aa ma palhimpunan ian kamemon, meha sababan panuntut sigam ma si Isa bo' supaya iya pibōtangan hukuman ni kamatay. Suga' 'nsa' niya' panuntutan tatawwa' uk sigam. ⁵⁶ Heka magsaksi' puting bahasa iya katuntutan suga' 'nsa' mag-uyun saksi' sigam.

⁵⁷ Niya' aa kasehean bayi nangge bahasa naksi' panuntut sigam ma si Isa suga' putingan isab. ⁵⁸ Uk na hi', "Bayi take kami aa itu ngupama in iya ngalubu langgal pagkulbanan iya hinangan tangan manusiya' ian. Bo' ma diyōm tallu 'llaw kono' matangge iya saddi, suga' 'nsa' manusiya' iya ngahinang iya." ⁵⁹ Suga' minsan le' salaihi' panaksi' sigam 'nsa' du mag-uyun bissala sigam.

⁶⁰ Manjari nangge Imam-nakura' ma tangnga-an sigam niyaw ma si Isa. Uk na, "Kau iyu, 'nsa' niya' baha' daawa nu ma panuntut ma kau itu?"

⁶¹ Suga' 'nsa' halling si Isa. 'Nsa' iya nambung. Missala pabing Imam-nakura', uk na, "Kau si Almasi baha', Anak Tuhan?"

⁶² "Aku na," uk si Isa. "Bo' tanda' bi du aku, Anak Manusiya' itu, ningko' ma bihing Tuhan Sangat Kawasa, sakap ni katau. Maka tanda' bi du aku paitu me' ma gabun min diyōm sulga'."

⁶³ Manjari giyese' uk Imam-nakura' juba na sabab min dugal na. Uk na, "Daa na kitabi meha saksi' saddi! ⁶⁴ Take bi na halling na pangkal ni Tuhan! Ayi pangahukum bi?" Sakali dauyunan du pangahukum sigam kamemon, in si Isa patut subay piyatay.

⁶⁵ Jari niya' sigam kasehean nagna' ngaluraan si Isa. Tiyambunan isab bayihu' na uk sigam bo' iyampa pigtibu' uk sigam. Uk sigam ma iya, "Tökörün kono' bang sayi nibu' kau!" Siyampak isab iya uk manga jaga, pagkallo' peen sigam ma iya.

*Si Petros mayilu in iya 'nsa' mulid si Isa
(Matiyu 26.69-75; Lukas 22.56-62; Yahiya
18.15-27)*

⁶⁶ Na, ma diyōm peen si Petros ma halaman luma' hi', niya' palabay minnian dakayo' danda sosohoan Imam-nakura'. ⁶⁷ Pag'nda' na ma si Petros parangka ma api magtuwi 'nda' na pahap bo' uk na, "Kau iyu, bayi kau me' ma aa Nasaret ian, ma si Isa!"

⁶⁸ Suga' mayilu magtuwi si Petros. "'Nsa' katauhan ku," uk na. "'Nsa' tahati ku bang ayi halling nu iyu." Bo' pakallo' iya minnihi' tudju ni bo' lawang paluwas min halaman hi'. Jari nigauk manuk.

⁶⁹ Tanda' na iya pabing uk sosohoan danda hi' bo' halling iya ni manga aa magtanggapahan may'an. Bayikan uk na bayi halling na tagna'. "Aa iyu," uk na, "bayi sehe' sigam du." ⁷⁰ Suga' mayilu na isab si Petros.

'Nsa' taggōl halling ni si Petros manga aa magtanggapahan may'an. Uk sigam, "Katauhan kami du in kau bannal bayi sehe' di si Isa sabab aa Jalil du kau isab!"

⁷¹ Sakali napahan di na si Petros bo' uk na, "'Nsa' katauhan ku aa pagbissala bi iyu!"

⁷² Saruun-duun du nigauk manuk, kaminduwa na na, bo' taintōm uk si Petros iya bayi halling si Isa ma iya, iya bayi uk na, “Ma 'nsa' le' nigauk manuk min duwa, mayilu du kau min tallu in aku 'nsa' katauhan nu.” Pag-intōm itu uk si Petros, magtuwi iya nangis, magkarukkaan tōōd.

15

Si Isa tiyukbalan ni si Gubnul Pilatu

(Matiyu 27.1-2, 11-14; Lukas 23.1-5; Yahiya 18.28-38)

¹ Taabut peen pagkallat 'llaw, magtuwi pasaut manga kaimaman langkaw magtipun maka kamaasan maka manga guru ma sara' agama. Jari mag-isun sigam maka palhimpunan pagsaraan kamemon bang inay sigam ma si Isa. Pag-isun peen, bilangguan iya uk sigam bo' biyo pahi', tiyukbalan ni si Pilatu. ² Mahi' peen, tiyaw si Pilatu ma si Isa, uk na, “Kau iyu, sultan kau baha' ma bangsa Yahudi?”.

Nambung si Isa, uk na, “Iya na uk nu iyu.”

³ Na, heka panuntut manga kaimaman langkaw ian ma iya, ⁴ hangkan iya tiyaw pabing uk si Pilatu, uk na, “'Nsa' niya' panambung nu? 'Ndaun kaheka panuntut sigam itu ma kau.”

⁵ Suga' 'nsa' niya' sambung si Isa hangkan inu-inu tōōd si Pilatu hi'.

Si Isa piḃōtangan hukuman ni kamatay

(Matiyu 27.15-26; Lukas 23.13-25; Yahiya 18.39—19.16)

⁶ Na, kahaba' tahun, ma waktu paghinang bangsa Yahudi ma hinang Pangintōman, iya

kabiyaksahan si Pilatu subay niya' dakayo' pilisu palappa na, sayi-sayi pene' uk manga aa Yahudi. ⁷ Jari ma waktu ian niya' aa bayi tajil, ōn na si Barabbas. Ian iya maka manga sehe' na bayi mapatay aa ma waktu panagga' sigam ma parinta. ⁸ Sakali itu heka manga aa paalōp ni si Pilatu ngamu' subay pilappa uk na dakayo' pilisu sali' kabiyaksahan kahaba'-haba' tahun. ⁹ Tiyaw sigam uk si Pilatu, uk na, “Baya' kaam baha' bang palappahan ku kaam sultan bangsa Yahudi itu?” ¹⁰ Hangkan sigam tiyaw na salaihi' sabab katauhan na asal bang ayi sababan na hangkan si Isa bayi pitakka ni iya. Tuud sigam ngimbu ma si Isa.

¹¹ Suga' baanan aa ian bayi pitnahan asal uk kaimaman langkaw, siyoho' ngamu' si Barabbas pilappa uk si Pilatu, 'nsa' si Isa. ¹² Missala si Pilatu ni sigam pabing, uk na, “Inay ku na baha' aa itu, iya ōnan bi sultan bangsa Yahudi?”

¹³ Ngōlang sigam pakōsōg, uk na hi', “Lansangun iya ni hag!”

¹⁴ “Angay?” uk si Pilatu. “Ayi bayi hinang na laa?”

Pasong pakōsōg pangōlang sigam hi'. Uk sigam, “Lansangun iya ni hag!”

¹⁵ Manjari si Pilatu baya' marul ma manga aa magtipunan hi' hangkan palappa na si Barabbas ni sigam. Bo' si Isa iya siyoho' liyapdōsan bo' iyampa tiyukbalan pilansang ni hag piyatay.

*Si Isa pigtunggingan uk manga sundalu
(Matiyu 27.27-31; Yahiya 19.2-3)*

¹⁶ Manjari si Isa biyo na uk manga sundalu pahi' ni halaman ma diyōm luma' gubnul bo' linganan patipun pahi' dambaan sundalu ian kamemon. ¹⁷ Pijubahan iya manta taluk sali' dagbōs pakayan sultan. Liyubid isab bahan itingan uk sigam, hinang sali' panumping sultan pibōtang ni kok na. ¹⁸ Jari nagna' sigam magbawu'-bawu' mag-addat ma iya. Uk sigam, "Assalamu alaykum, Appa' Sultan Yahudi!" ¹⁹ Pigpappōk kok na uk sigam maka kayu-kayu, maka liyuraan iya. Pasujud sigam pagmahalbat sigam ma iya. ²⁰ Na, ubus peen uk sigam magtungging ma iya, hiyurusan uk sigam manta taluk bayi pajuba na bo' iyampa iya pisammekan maka bayi sammek na tagna'. Puwas hi' biyo iya paluwas minnihi' bo' liyansang ni hag pamapatayan iya.

Si Isa liyansang ni hag

(Matiyu 27.32-44; Lukas 23.26-43; Yahiya 19.17-27)

²¹ Manjari niya' aa palabay minnian, ōn na si Simun, palud min de tudju ni Awrusalam. (Si Simun itu 'mma' si Iskandal maka si Rupus, aa iya min lahat Kirini.) Jari liyōgōs iya uk manga sundalu, siyoho' nanggung hag song pangalansangan si Isa. ²² Biyo iya patukad ni jadjahan lahat iyōnan Golgota, hati na lahat "Baung Kok". ²³ Mahi' peen, niya' arak pamainum sigam ma si Isa bohe' anggul (sali' tuba') kalamuran tambal iyōnan mira, suga' 'nsa' tayima' na. ²⁴ Puwas hi' liyansang iya ni hag uk manga sundalu bo' iyampa pitangge

hag na. Pigbahagian uk sigam manga sammek na, pigkoot-kootan uk sigam bo' kitauhan bang sammek ingga ma sigam dangan maka dangan.
²⁵ Iya waktu kapangalansang sigam ma si Isa ian bayi ma otan waktu subu maka waktu lattu 'llaw.
²⁶ Salaitu iya sulat bayi pibotang panuntut iya, uk na hi': "Sultan bangsa Yahudi." ²⁷ Niya' isab duwangan mundu bayi pibe' ma si Isa liyansang ma hag sigam. Dakayo' hag ian bayi pitangge ma bihing si Isa sakap ni katau, dakayo' ma sakap ni kayi. [²⁸ Minnihi' niya' kamaksuran ma bayi tasulat ma diyom kitab, iya uk na hi', "Talapay iya ma manga aa langgal sara".]

²⁹ Na, piggunyak-gunyak si Isa uk aa maglawu-labay. Pighanduk-handukan iya uk sigam pangudju'. "Ne!" uk sigam. "Kau na iya bilang ngalangkat langgal pagkulbanan ian bo' pabangun nu kono' pabing ma diyom tallu 'llaw!
³⁰ Pareyo' kau min hag iyu bo' kau ngalappasan di nu!"

³¹ Iya du magpangudju' manga imam langkaw maka manga guru ma sara' agama. Uk bissala sigam ma pasal na, "Aa itu," uk sigam, "tau ngalappas ma aa saddi suga' 'nsa' makalappasan di na! ³² Si Almasi kono' iya, sultan bangsa Israil. Subay iya mareyoan di na min hag ian. Jari bang iya tanda' tabi pareyo' ngahagad du kitabi ma iya!"

Iya du duwangan aa bayi liyansang ni hag pibe' ma si Isa, me'-me' isab ngudju' iya.

Kamatay si Isa

(Matiyu 27.45-56; Lukas 23.44-49; Yahiya

19.28-30)

³³ Jari itu, lattu peen 'llaw, tawwa' lindōm kalohahan lahat hi' sampay ni lisag tallu kohap.

³⁴ Paglisag tallu kōsōg uk si Isa ngalingan, uk na, "Eloi, eloi, lama sabaktani?" Hati na, "Tuhan ku, O Tuhan ku, angay na aku pasaran nu?"

³⁵ Pagtake itu uk manga aa magtanggihan may'an, uk sigam kasehean, "Pake kaam. Ngalinganan iya si Nabi Eliyas." ³⁶ Magtuwi niya' dakayo' aa parayi'-dayi' ngahagōman lappus ni diyōm inuman kissōm (sali' tuba'). Puwas hi' pisagnat uk na ni tong kayu-kayu bo' iyampa songan na ni si Isa pamasassōp na ma iya. Uk aa hi', "Ngagad le' kaam. 'Nda' ta le' bang paluwas si Nabi Eliyas mareyo' iya min hag."

³⁷ Sakali ngōlang si Isa min tadda, magtuwi bakkat napas na.

³⁸ Saruun-duun du iya kulambu' bayi pangag-pang ma diyōm langgal pagkulbanan ian gese' paruwa min diyata' na tudju pareyo'. ³⁹ Tanda' peen uk kapitan iya nangge paharap ma hag ian bang salaingga kabakkat napas si Isa, halling uk na, "Bannal aa itu Anak Tuhan!"

⁴⁰ Niya' isab may'an manga danda nganda'-nganda' min katahan. Ian ma sigam di si Mariyam min Magdala maka si Salome, ian isab si Mariyam ina' si Joses maka si Ya'kub dakayo' iya bata' le'. ⁴¹ Manga danda itu bayi me' paumpig ma si Isa ngadjalan iya waktu kamahi' na le' ma lahat Jalil. Heka isab manga danda saddi may'an, aa bayi me' ma iya tudju ni Awrusalam.

Pagkubul ma si Isa
(*Matiyu 27.57-61; Lukas 23.50-56; Yahiya 19.38-42*)

⁴² 'Llaw Pagsakap ko' ian, hati na dangallaw dahu min 'llaw Sabtu'. Jari itu, pagkohap peen 'llaw ian, ⁴³ takka pay'an si Yusup aa min kalumaan Arimati. Dakayo' maas iya ma Palhimpunan, aa pig-addatan. Tuyu' asal iya ngagaran waktu pamabōtang parinta Tuhan. Sakali magtawakkal iya paalōp ni si Pilatu ngamu' patay si Isa. ⁴⁴ Inu-inu si Pilatu pagka take na matay na si Isa. Langanan uk na kapitan bo' tiyaw na bang bannal matay na si Isa. ⁴⁵ Pagtake si Pilatu ma lapal kapitan in si Isa matay na, jari diyulan uk na si Yusup ngallo' patay na. ⁴⁶ Malli si Yusup kakana' panaput bo' pireyo' uk na patay si Isa min diyata' hag bo' iyampa siyaput uk na. Puwas hi' pibōtang uk na ma diyōm pagkubulan bayi kiyalihan ma diyōm pampang batu bo' giyulungan uk na batu panaplōk bo' lowang hi'. ⁴⁷ Ian nganda'-nganda' si Mariyam min Magdala maka si Mariyam ina' si Joses, bo' tanda' uk sigam bang maingga pangubulan si Isa.

16

'Llum si Isa pabing min kamatay na
(*Matiyu 28.1-8; Lukas 24.1-12; Yahiya 20.1-10*)

¹ Palabay peen 'llaw Sabtu', ian si Mariyam aa Magdala maka si Salome maka si Mariyam ina' si Joses malli laksi' maka 'nsallan pahamut pamalihala' sigam ma mayat si Isa. ² Manjari pagkallat 'llaw Ahad, bo' subu-subu tōōd, pahi' sigam ni

pagkubulan. ³ Magbissala na peen sigam ma labayan. Uk na hi', "Sayi baha' nganggulungan batu panaplōk lowang hi' bo' kitabi makasōd?" Mehe asal batu ian. ⁴ Pagtakka sigam pay'an tanda' uk sigam batu hi' bayi giyulungan. ⁵ Jari pasōd sigam ni diyōm lowang kubul bo' niya' tanda' uk sigam dakayo' lalla bata' le', magjuba pote', ningko' tampal ni katau. Magtuwi sigam kiyōblaan tōōd.

⁶ Uk lalla itu ma sigam, "Daa kaam tiyāw. Katauhan ku, iya peha bi si Isa aa Nasaret iya bayi liyansang ni hag piyatay. 'Nsa' na iya ma itu. 'Llum na iya pabing min kamatay na. 'Ndaun bi bayi pamalegehan iya. ⁷ Na, pahi' na kaam," uk na, "mo lapal itu ni manga mulid na maka ni si Petros. Uk bi ni sigam, 'Parahu du iya min kaam ni lahat Jalil. Mahi' du kaam nganda' ma iya sali' bayi halling na ma kaam.' "

⁸ Manjari paluwas manga danda hi' bo' paragan sigam min kubul. Midpid asal sigam sabab min kōbla' sigam. 'Nsa' niya' halling sigam ni sayi-sayi sabab tiyāw sigam.

Si Isa paluwas magbaran ni si Mariyam aa Magdala

(Matiyu 28.9-10; Yahiya 20.11-18)

⁹ Na, 'llum peen si Isa pabing min kamatay na ma dayi'-llaw Ahad ian, magtuwi iya magpanda' dahu ni si Mariyam danda min Magdala, iya bayi piluwasan uk na pitu' sayitan. ¹⁰ Manjari si Mariyam itu bayi pahi' ni manga mulid si Isa ma'-ma' ma sigam. Ian asal sigam magkarukkaan maka magtangis. ¹¹ Suga' biyaan peen sigam uk

si Mariyam in si Isa 'llum maka bayi kono' tanda' na, 'nsa' sigam kahagad ma iya.

*Paluwas si Isa ni duwangan mulid na
(Lukas 24.13-35)*

¹² Puwas hi' paluwas isab si Isa ni duwangan mulid na pasalta' sigam mangngan tudju karehan, bo' saddi dagbōs na. ¹³ Manjari pabayik duwangan mulid hi' ni Awrusalam ma'-ma' ma manga sehe' sigam. Suga' iya du sigam 'nsa' kahagad uk kasehean ian.

*Paluwas si Isa ni manga mulid na sangpu' kadda
(Matiyu 28.16-20; Lukas 24.36-49; Yahiya 20.19-23; Hinangan 1.6-8)*

¹⁴ Puwas hi' paluwas na si Isa ni mulid na sangpu' kadda pasalta' peen sigam mangan. Pihallingan sigam uk na sabab 'nsa' sigam ngahagad maka tuwas kok sigam. 'Nsa' sigam baya' magkahagad minsan sigam biyaan uk manga aa bayi makanda' si Isa 'llum na pabing min kamatay na. ¹⁵ Manjari missala iya ni sigam, uk na, "Pahi' kaam ni sabarang lahat ma kalohahan dunya bo' nasihatun bi lapal hap itu ni manusiya' kamemon. ¹⁶ Sayi-sayi magkahagad sampay piyandi tanda' in sigam mangandōl ma aku," uk si Isa, "lappasan du iya saumul-umul. Suga' sayi-sayi 'nsa' magkahagad, pibōtangan du iya hukuman Tuhan. ¹⁷ Manga aa mangandōl ma aku kabuwanan du kawasa maghinang manga hinang makainu-inu. Makapakallo' du sigam manga sayitan sabab min kawasa ōn ku. Makabissala isab sigam ma manga bahasa saddi

'nsa' bayi kitauhan uk sigam. ¹⁸ Bang sigam ganta' makaantanan so, atawa makainum ayi-ayi makamula, 'nsa' du makainay ma sigam. Maka bang piabut tangan sigam ni aa taga saki kaulian du manga aa ian."

Paangkat si Isa tudju ni sulga'

(Lukas 24.50-53; Hinangan 1.9-11)

¹⁹ Manjari itu, ubus peen si Panghu' Isa bayi magbissala maka manga mulid na, tabo iya paangkat tudju ni sulga' bo' ningko' iya ma bihing Tuhan sakap ni katau, ma tingkoan bangsahan. ²⁰ Jari mangngan na manga mulid na magnasihata ma sabarang lahat. Tiyabangan sigam uk si Panghu' Isa, biyuwanan sigam barakat maghinang manga hinang kawasahan bo' supaya kitauhan in pandu' sigam asal bannal.

Tammat

Kitab Injil

Sama, Pangutaran: Kitab Injil (New Testament)

copyright © 1994 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Sama, Pangutaran)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

2151cb29-f3ad-5b77-a81f-9337cdca0c86